

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain, verotusmenettelystä annetun lain sekä tuloverolain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annettua lakia. Rajoitetusti verovelvollisen Suomesta saamaa eläkettä verotettaisiin verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä tuloverolakia soveltaen. Ansiotulona verotettavasta eläkkeestä vero määrättäisiin progressiivisen tuloveroasteikon mukaisesti. Kansaneläke ja perheläkelain mukainen eläke olisi myös ulkomaille maksettaessa veronalaista tuloa. Rajoitetusti verovelvollisen 35 prosentin suuruisen lähdeveron alaisesta tulosta ehdotetaan myönnettäväksi 510 euron kuukausikohtainen tai 17 euron päiväkohtainen vähennys. Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa asuva rajoitetusti verovelvollinen voisi lähdeverotuksen sijasta valita, että häntä verotetaan ansiotulostaan verotusmenettelyssä progressiivisen tuloveroasteikon mukaan, jos hän verovuonna saa vähintään 75 prosenttia ansiotuloistaan Suomesta.

Niistä tuloista, joista ehdotetaan suoritettavaksi veroa progressiivisen tuloveroasteikon mukaan, olisi lisäksi suoritettava veroa kuntien keskimääräisen tuloveroprosentin mukaan. Valtionverotuksen ja kunnallisverotuksen henkilö- ja perhekohtaiset vähennykset sekä luonnolliset vähennykset myönnettäisiin ehdotuksen mukaan myös rajoitetusti verovelvolliselle, kun tulo verotetaan verotusmenettelylain mukaisesti. Rajoitetusti verovelvolliselta kannettu vero suoritettaisiin ja tilitettäisiin pääsääntöisesti valtiolle.

Työnantajan vastuu palkasta maksuunpan-

nusta lähdeverosta ehdotetaan säädettävän toissijaiseksi suhteessa verovelvollisen vastuuseen. Lakiin ehdotetaan siirrettäväksi rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetusta asetuksesta lähdeverokorttia ja pienimmän perittävän veron määrää koskevat säännökset. Lakiin ehdotetaan lisäksi tehtäväksi eräitä sanonnallisia ja teknisiä korjauksia.

Tuloverolaista ehdotetaan poistettavaksi eräiden vähennysten soveltamisen edellytyksenä olevat viittaukset Suomessa asumiseen ja yleiseen verovelvollisuuteen. Verotusmenettelystä annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi rajoitetusti verovelvollisen verotusmenettelyn toimitamista koskevien säännösten osalta.

Rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain muutokset ehdotetaan tuleviksi voimaan marraskuun alussa 2005. Muut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 2006 alusta. Pääasiassa säännöksiä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa. Lähdeverotusta koskevia säännöksiä sovellettaisiin ensimmäisen kerran 1 päivänä tammikuuta 2006 ja sen jälkeen saatuaan tuloon. Rajoitetusti verovelvollisen saamasta eläketulosta toimitettaisiin ennakonpidätys tämän esityksen mukaisesti 1 päivänä helmikuuta 2006 ja sen jälkeen maksetusta eläkkeestä.

Esitys liittyy valtion vuoden 2006 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT.....	4
1. Nykytila.....	4
1.1. Lainsäädäntö ja käytäntö	4
Yleinen ja rajoitettu verovelvollisuus.....	4
Rajoitetusti verovelvollisen Suomesta saaman palkkatulon verotuksesta.....	4
Rajoitetusti verovelvollisen Suomesta saaman eläketulon verotuksesta.....	5
Rajoitetusti verovelvollisen muiden ansiotulojen verotus	5
Työnantajan vastuu palkan osalta maksuunpannusta lähdeverosta	6
Muutoksen hakeminen maksuunpanoa koskevaan päätökseen	6
Tuloverolain vähennykset	6
Verotusmenettelystä annetun lain rajoitetusti verovelvollista koskevat erityissäännökset	7
1.2. Kansainvälinen kehitys	7
Euroopan unionin komission suositus	7
Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen rajoitetusti verovelvollisen saaman ansiotulon verottamista koskeva oikeuskäytäntö	8
1.3. Lainsäädäntö eräissä muissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa.....	9
Alankomaat.....	9
Espanja.....	9
Iso-Britannia.....	9
Itävalta.....	9
Saksa	10
Tanska	10
Ruotsi	10
1.4. Nykytilan arviointi	11
Komission käynnistämä rikkomusmenettely	11
Vertailu muihin Euroopan unionin jäsenvaltioiden järjestelmiin.....	11
2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset.....	11
Tavoitteet ja ratkaisuvaihtoehdot	11
Eläketulon verotus.....	12
Palkkatulon verotus	13
Sekä eläke- että palkkatuloa saavien verotus	13
Muiden ansiotulojen verotus	13
Erinäiset määräykset	14
3. Esityksen vaikutukset	14
3.1. Taloudelliset vaikutukset.....	14
Vaikutukset verotuloihin.....	14
Ehdotuksen vaikutuksista eläkkeensaajiin.....	15
Ehdotuksen vaikutuksista lyhytaikaisesti Suomessa työskenteleviin palkansaajiin.....	15
3.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	15
4. Asian valmistelu.....	15
5. Riippuvuus muista esityksistä.....	15

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	16
1. Lakiehdotusten perustelut	16
1.1. Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta.....	16
1.2. Laki verotusmenettelystä.....	22
1.3. Tuloverolaki	22
2. Voimaantulo.....	22
LAKIEHDOTUKSET	24
rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain	
muuttamisesta.....	24
verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta	28
tuloverolain muuttamisesta	29
LIITE	31
RINNAKKAISTEKSTIT	31
rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain	
muuttamisesta.....	31
verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta	39
tuloverolain muuttamisesta	41

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Lainsäädäntö ja käytäntö

Yleinen ja rajoitettu verovelvollisuus

Verovuonna Suomessa asunut luonnollinen henkilö on yleisesti verovelvollinen eli velvollinen suorittamaan tuloveroa sekä Suomesta että muualta saamastaan tulosta. Tuloverolain (1535/1992) 11 §:n pääsäännön mukaan henkilö asuu Suomessa, jos hänellä on täällä varsinainen asunto ja koti tai jos hän jatkuvasti oleskelee täällä yli kuuden kuukauden ajan, jolloin tilapäinen poissaolo ei estä pitämästä oleskelua jatkuvana. Yleisesti verovelvollista verotetaan verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) mukaisessa menettelyssä. Hänelle myönnetään tavanomaiset henkilö- ja perhekohtaiset vähennykset ja hän voi vähentää myös luonnolliset vähennykset eli tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä syntyneet menot. Valtionvero lasketaan progressiivista tuloveroasteikkoa soveltaen ja kunnallisvero kotikunnan veroprosentin mukaan.

Muut luonnolliset henkilöt ovat rajoitetusti verovelvollisia. Rajoitetusti verovelvollisella ei ole Suomessa varsinaista asuntoa ja kotia. He oleskelevat Suomessa korkeintaan kuuden kuukauden ajan tai oleskelevat täällä yli kuuden kuukauden ajan, mutta ovat Suomesta poissa muutoin kuin tilapäisesti eli niin, että kuuden kuukauden aikaraja ei näiden katkojen vuoksi ylity. Rajoitetusti verovelvolliset ovat velvollisia maksamaan veroa vain Suomesta saamastaan tulosta. Suomesta saatua tuloa on tuloverolain 10 §:n mukaan muun ohessa palkkatulo, joka on saatu Suomen valtiolta, kunnalta tai muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä, ja muu palkkatulo, jos työ, tehtävä tai palvelus on yksinomaan tai pääasiallisesti suoritettu Suomessa täällä olevan työn- tai toimeksiantajan lukuun. Suomesta saatua tuloa on myös julkisoikeudelliselta yhteisöltä saatu eläketulo ja edellä tarkoitettuun työhön, tehtävään tai palvelukseen perustuva eläketulo sekä lisäksi Suomesta otettuun liikenne- tai eläkevakuutukseen perustuva eläketulo. Vero peritään näis-

sä tapauksissa rajoitetusti verovelvollisen tulo ja varallisuuden verottamisesta annetun lain (627/1978), jäljempänä *lähdeverolaki*, 7 §:n nojalla 35 prosentin kiinteän verokannan mukaan. Lähdeverojärjestelmää on sovellettu vuodesta 1972. Järjestelmän taustalla ovat olleet tehokkuuden ja verovelvollisen kannalta tarpeellisen yksinkertaisuuden ja selkeyden vaatimukset sekä ongelmat henkilön veromaksukyvyn huomioimisessa.

Verovelvollista, joka on vain osan vuotta asunut Suomessa tuloverolain 11 §:ssä tarkoitettulla tavalla, verotetaan lain 9 §:n 4 momentin perusteella tältä ajalta yleisesti verovelvollisena ja muulta osalta vuotta rajoitetusti verovelvollisena.

Rajoitetusti verovelvollisen Suomesta saaman palkkatulon verotuksesta

Tuloverolain 10 §:n 3 kohdan mukaan julkisyhteisöltä saatu palkkatulo on aina Suomesta saatua tuloa, joten pääsääntöisesti Suomi voi aina verottaa rajoitetusti verovelvollista tällaisesta tulosta. Edellytyksenä on vain, että palkan maksava julkisyhteisö on suomalainen tai Suomessa asuva. Lain 76 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan veronalaista tuloa ei kuitenkaan ole palkka tai palkkio, jonka Suomen valtio maksaa ulkomaan edustuksessa palvelevalle rajoitetusti verovelvolliselle, joka ei ole Suomen kansalainen. Suomen tekemät kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevat sopimukset, jäljempänä verosopimus, voivat tämän lisäksi rajoittaa Suomen verotusoikeutta ulkomaanedustuksen palveluksessa olevien niin sanottujen paikalta palkattujen Suomen kansalaistenkin osalta.

Tuloverolain 10 §:n 4 kohdan mukaan yksityiseltä työnantajalta saatu palkkatulo on Suomesta saatua, jos työ, tehtävä tai palvelus tehdään yksinomaan tai pääasiallisesti Suomessa ja työn- tai toimeksiantaja, jonka lukuun se tehdään, on Suomessa. Suomella on verotusoikeus, jos työ tehdään vain Suomessa tai jos Suomessa ja ulkomailla tehdystä työstä Suomessa tehty osuus muodostaa merkittävämmän osan. Verotusoikeus siis edellyttää kahden sijaintipaikkakriteerin täyty-

mistä, eli työntekopaikan ja työnantajan Suomessa sijaitsemista.

Rajoitetusti verovelvollisen edellä tarkoitettua julkisyhteisöltä tai yksityiseltä työnantajalta saama palkkaa verotetaan lähdeverolain mukaisesti. Verokanta on lähdeverolain 7 §:n mukaan 35 prosenttia. Tulosta ei myönnetä vähennyksiä. Ainoat poikkeukset ovat Suomessa alle kuusi kuukautta työskentelevät opiskelijat ja harjoittelijat, jotka saavat tietyn edellytyksin lähdeverolain 6 §:n perusteella palkanmaksukauden pituuden mukaan määräytyvän 510 euron kuukausikohtaisen tai 17 euron päiväkohtaisen vähennyksen.

Suomesta on 2000-luvulla maksettu vuosittain palkkaa keskimäärin 20 000 rajoitetusti verovelvolliselle. Maksettujen palkkojen yhteismäärä on vuosittain ollut keskimäärin 105 miljoonaa euroa ja niistä peritty lähdevero vuosittain keskimäärin 20 miljoonaa euroa. Suomessa työskentelevät rajoitetusti verovelvolliset ovat verohallinnon tietojen mukaan lähtöisin pääasiassa Euroopan maista ja heidän Suomessa oleskelunsa kesto vaihtelee muutamasta päivästä keskimäärin 4–5 kuukauteen.

Rajoitetusti verovelvollisen Suomesta saaman eläketulon verotuksesta

Tuloverolain 10 §:n 5 kohdan mukaan Suomesta saaduksi tuloksi katsotaan eläketulo, joka saadaan Suomen valtiolta, kunnalta tai muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä. Suomesta saaduksi katsotaan myös eläketulo, joka välittömästi tai välillisesti perustuu sellaiseen työhön, tehtävään tai palvelukseen, joka on yksinomaan tai pääasiallisesti tehty Suomessa täällä olleen työn- tai toimeksiantajan lukuun. Suomesta saaduksi katsotaan myös eläketulo, joka perustuu Suomesta otettuun liikenne- tai eläkevakuutukseen. Julkisen työnantajan maksamissa eläkkeissä ratkaisevaa on siis maksajan julkisoikeudellinen luonne. Yksityisen työnantajan maksamien eläkkeiden osalta verottamisoikeus edellyttää kahden ehdon täyttymistä: työ on pääasiallisesti tai kokonaan tehty Suomessa (työntekopaikan sijaintivaltio) täällä työntekoaikana olleelle työnantajalle (työnantajan olinpaikan valtio). Liikenne- ja eläkevakuutusten perusteella maksettavassa eläkkeessä verotusoike-

us perustuu siihen, että vakuutus on otettu Suomesta.

Tuloverolain 76 § 1 momentin 4 kohdan mukaan veronalaista tuloa ei kuitenkaan ole eläke, jonka Suomen valtio maksaa ulkomaan edustuksessa tapahtuneen palvelun perusteella rajoitetusti verovelvolliselle, joka ei ole Suomen kansalainen.

Rajoitetusti verovelvollisen saamaa eläketuloa verotetaan lähdeverolain mukaan. Verokanta on 7 §:n mukaan 35 prosenttia eikä tulosta myönnetä vähennyksiä. Suomen tekemät verosopimukset voivat lisäksi rajoittaa Suomen oikeutta verottaa toiseen valtioon maksettua eläkettä. Rajoituksia on kahdenlaisia. Eläkkeen verotusoikeus on joko kokonaan poistettu Suomelta tai verosopimuksessa on määrätty tietty verotuksen taso, jota Suomen verotus ei saa ylittää.

Rajoitetusti verovelvollisen saama kansaneläke ja perhe-eläkelain (38/1969) mukainen eläke ovat lähdeverolain 5 §:n nojalla vapautettu verosta.

Suomesta on 2000-luvulla maksettu vuosittain eläkkeitä ulkomaille keskimäärin 190 miljoonaa euroa. Ulkomailta asuvien eläkkeensaajien lukumäärä on tällä hetkellä noin 55 000. Lähdeveroa eläkkeistä on peritty vuosittain keskimäärin 20 miljoonaa euroa. Euroopan talousalueeseen kuuluviin valtioihin eläkkeitä maksettiin noin 80 prosenttia kaikista ulkomaille maksettavista eläkkeistä. Keskimääräinen eläke kaikkien ulkomaille maksettujen eläkkeiden osalta on ollut noin 300 euroa kuukaudessa. Vertailun vuoksi voidaan todeta, että kaikkien eläkkeensaajien keskimääräinen kokonaiseläke on vastaavasti ollut 1 000 euroa kuukaudessa.

Noin puolet ulkomailta asuvista eläkkeensaajista saa ainoastaan kansaneläkettä. Ainoastaan työeläkettä saa noin neljäsosa. Sekä kansaneläkettä että työeläkettä saa samoin noin neljäsosa eläkkeensaajista. Suurin osa eläkkeistä maksetaan Ruotsiin ja ne ovat valtaosaltaan pieniä kansaneläkkeitä.

Rajoitetusti verovelvollisen muiden ansiotulojen verotus

Lähdeverolain 3 §:n nojalla lähdevero peritään myös muusta suorituksesta, josta on enakkoperintälain (1118/1996) mukaan toimittava ennakonpidätys. Tämän säännöksen

nojalla lähdevero peritään esimerkiksi erilaisista sosiaaliturvaan perustuvista suorituksista, jotka katsotaan Suomesta saaduiksi tuloina, vaikka niitä ei tuloverolain 10 §:ssä nimenomaisesti mainitakaan. Lähdeverolain 7 §:n mukaan lähdevero tällaisista muista ennakon-pidätyksenalaisista tuloista on 35 prosenttia.

Rajoitetusti verovelvollisen saamat muut kuin lähdeverolain 3 §:ssä tarkoitetut tulot verotetaan lain 13 §:n nojalla verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä. Tämä tarkoittaa lähinnä ennakoperintälain 23 §:n nojalla ennakonkannon alaisia tuloja eli elinkeinotoiminnan, maatalouden tai muun tulonhankkimistoiminnan, kuten vuokraustoiminnan ja omaisuuden luovutusvoiton tuottamia tuloja. Lähdeverolain 13 §:n mukaan rajoitetusti verovelvollisen Suomesta saama, verotusmenettelystä annetun lain mukaan verotettava tulo jaetaan ansiotuloon ja pääomatuloon siten kuin tuloverolaissa säädetään. Luonnollisen henkilön on suoritettava näin verotettavasta ansiotulosta valtionvero 35 prosenttia ja pääomatulosta 28 prosenttia. Maa- ja metsätaloudesta saadusta tulosta on veroa suoritettava 15 §:n mukaan vain siltä osin, kuin puhtaan tulon määrä on suurempi kuin 350 euroa vuodessa.

Työnantajan vastuu palkan osalta maksuunpannusta lähdeverosta

Lähdeverolain 17 §:n mukaan työnantaja tai ulkomaisen työnantajan Suomessa oleva edustaja on vastuussa rajoitetusti verovelvollisen henkilön palkasta 16 §:n 2 momentin nojalla maksuunpannusta verosta niin kuin omasta verostaan. Lain 16 §:n 2 momentissa säädetään, että milloin lähdevero muutoin kuin perimiseen velvollisen laiminlyönnin johdosta on jäänyt perimättä Uudenmaan verovirasto vahvistaa tulon määrän ja maksuunpanee siitä menevän veron. Näin ollen ulkomailla asuvan henkilön Suomessa oleva työnantaja voi joutua vastuuseen työntekijänsä verosta syyllistymättä itse minkään velvollisuutensa laiminlyöntiin ja ilman, että veroa yritettäisiin ensin periä verovelvolliselta henkilöltä.

Muutoksen hakeminen maksuunpanoa koskevaan päätökseen

Veroviraston 16 §:n 2 momentin mukaisesti muutoin kuin veron perimiseen velvollisen laiminlyönnin johdosta tekemästä maksuunpanoa koskevasta päätöksestä tulee 21 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Uudenmaan lääninoikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Verotuskäytännössä on lisäksi ollut jossain määrin epäselvää, onko verosta vastuussa olevan työnantajan valitusajan määräytynyt 21 §:n 1 vai 2 momentin mukaan eli onko muutosta tullut hakea 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista vai ennakoperintälain 40 §:n mukaisesti viiden vuoden kuluessa päätöksen tekemistä seuraavan vuoden alusta.

Tuloverolain vähennykset

Kunnallisverotuksen perusvähennykseen on tuloverolain 106 §:n mukaan oikeutettu koko verovuoden Suomessa asunut verovelvollinen luonnollinen henkilö. Tuloverolain 107 §:n 2 momentin mukaan valtionverotuksen eläketulovähennykseen ja ansiotuloista kunnallisverotuksessa tehtäviin muihin vähennyksiin kuin perusvähennykseen on oikeus vain sellaisella luonnollisella henkilöllä, joka on asunut suurimman osan verovuodesta Suomessa, samoin kuin 126 §:n mukaiseen valtionverotuksen invalidivähennykseen. Nämä rajoitukset estävät nykyisin esimerkiksi yli puolet verovuodesta ulkomailla asunutta henkilöä saamasta näitä vähennyksiä hyväkseen.

Veronmaksukyvyyn alentumisvähennyksen voi tuloverolain 98 §:n nojalla saada hyväkseen vain verovuonna Suomessa asunut henkilö. Nykyisessä säännöksessä rajattu edellytys Suomessa asumisesta ei ole tarpeen eikä se käytännössä rajoita verovelvollisten oikeuksia, koska koko verovuoden ulkomailla asunutta henkilöä ei nykyisäännösten nojalla veroteta tuloverolain vaan lähdeverolain mukaan. Vastaavasti 97 §:ssä tarkoitettu meritytulovähennys myönnetään ainoastaan yleisesti verovelvolliselle.

Verotusmenettelystä annetun lain rajoitetusti verovelvollista koskevat erityissäännökset

Verotusmenettelystä annetun lain 80 §:n mukaan rajoitetusti verovelvollisen verotus toimitetaan pääsääntöisesti Uudenmaan verovirastossa. Ahvenanmaan maakunnasta saadun tulon osalta verotuksen toimittaa kuitenkin Lounais-Suomen veroviraston Ahvenanmaan verotoimisto ja elinkeinotoimintaa kiinteän toimipaikan kautta harjoittavan taikka kiinteää omaisuutta tai asunto-osakkeita omistavan, hallitsevan tai luovuttavan verovelvollisen osalta se verovirasto, jonka alueella olevassa kunnassa kiinteä toimipaikka, kiinteistö tai asunto-osakeyhtiön kotipaikka sijaitsee. Toimivaltainen veroasiamies ja verotuksen oikaisulautakunta määräytyvät 81 ja 82 §:n mukaan verotuksen toimittamispaikkaa vastaavasti.

1.2. Kansainvälinen kehitys

Euroopan unionin komission suositus

Komissio antoi 21 päivänä joulukuuta 1993 rajoitetusti verovelvollisten eräitä tuloja koskevan suosituksen (94/79/EY) (Commission Recommendation on the taxation of certain items received by non-residents in a Member State other than that in which they are residents). Suositus on tarkoitettu sovellettavaksi yhdessä jäsenvaltiossa asuviin luonnollisiin henkilöihin, jotka ovat verovelvollisia tuloverotuksessa toisessa jäsenvaltiossa, mutta eivät ole siellä asuvia. Suositus kattaa muun muassa työtulon, eläkkeet ja muut samanlaiset hyvitykset, jotka saadaan hyvityksenä aikaisemmin tehdystä työstä, mukaan lukien sosiaaliturvan piiriin kuuluvat eläkkeet.

Pääsääntönä on, että rajoitetusti verovelvollisen näiden tulojen verotus ei saa olla verotavassa jäsenvaltiossa ankarampi kuin jos hän olisi siellä yleisesti verovelvollinen puolisoineen ja lapsineen. Edellytyksenä on, että veronalainen tulo, joka kertyy henkilölle siitä jäsenvaltiosta, jossa on hän on rajoitetusti verovelvollinen, on vähintään 75 prosenttia hänen verotettavasta kokonaistulostaan verovuonna. Edut olisi komission mukaan myönnettävä vain sellaiselle rajoitetusti verovelvolliselle, joka on samanlaisessa tilanteessa

kuin yleisesti verovelvollinen, koska silloin asuinvaltiossa verotettava tulo ei todennäköisesti enää riitä tämän valtion vähennyksiin. Jos kyseinen tulo on alle 75 prosenttia kokonaistuloista, ei ole perusteltua vaatia vähennysten myöntämistä. Tämä raja tarjoaa myös sen edun, että valtio voisi olla ottamatta huomioon sen ulkopuolelta saatua tuloa progressiota soveltaessaan, mikä helpottaisi verohallinnon työtä huomattavasti. Täysin neutraali ja oikeudenmukainen kohtelu ei komission mielestä ole kaikissa tapauksissa mahdollista, sen mahdollistaisi vain täydellinen harmonisointi.

Suosituksen mukaan jäsenvaltio voi pyytää henkilöä esittämään selvityksen siitä, että hän saa vähintään 75 prosenttia tuloistaan tästä jäsenvaltiosta. Jos henkilöllä on muutakin tuloa, sovelletaan myös siihen tulon osaan yleisesti verovelvollista koskevia määräyksiä. Jäsenvaltio, joka verottaa tuloja, voi kuitenkin päättää, ettei se myönnä vähennyksiä tai huojuksia, jotka liittyvät sellaiseen tuloon, joka ei ole työntekejäsenvaltiossa veronalaista. Esimerkkinä tästä mainitaan yleensä vain asuinvaltiossa verotettava pääomatulo.

Henkilön asuinjäsenvaltio voi evätä tavanomaiset vähennykset ja huojuukset, jos henkilö saa samat tai samanlaiset vähennykset siinä jäsenvaltiossa, joka verottaa edellä mainituista tuloeristä. Komission mielestä määräystä on sovellettava suppeasti, joten jos asuinvaltio soveltaa normaaliyhvytysmeretelmää muista valtioista saadun tulon huomioon ottamiseksi, vähennystä ei yleensä anneta kahdesti.

Rajoitetusti verovelvolliselle ei lähdeunaan olevassa jäsenmaassa yleensä myönnetä perusvähennystä (verovapaus pienituloisille), vähennystä sairauskuluista ja erityiskustannuksista, puoliso-vähennystä (yhteisverotus) eikä lapsivähennystä (vammainen, koulu-tus).

Suositus koskee sekä työsuhteisia että yrittäjiä. Suositus kunnioittaa sitä verosopimusten allokointiperiaatetta, että rajatyöntekijöitä saatetaan verottaa joko lähde- tai asuinvaltiossa. Asuinvaltiolle jää mahdollisuus olla myöntämättä sellaisia vähennyksiä, jotka on jo myönnetty toiminnan harjoittamisen valtiosta, sillä tarkoituksena on vain poistaa diskriminointi, ei saattaa henkilöä muita parem-

paan asemaan.

Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen rajoitettusti verovelvollisen saaman ansiotulon verottamista koskeva oikeuskäytäntö

Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen Schumacker tapauksessa (C-279/93), jossa tuomio annettiin 14 päivänä helmikuuta 1995, oli kysymys tilanteesta, jossa jäsenvaltiossa asuva yleisesti verovelvollinen henkilö sai yli 90 prosenttia tuloistaan toisesta jäsenvaltiosta, missä hän siis oli rajoitettusti verovelvollinen. Jäsenvaltio, jossa hän oli rajoitettusti verovelvollinen, ei myöntänyt hänelle mitään vähennyksiä. Tuomioistuin katsoi, että asiassa sovelletut säännöt olivat vastoin työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevia Euroopan yhteisön perustamissopimuksen määräyksiä. Tuomioistuin katsoi, että useimmiten sopimuksen vastaista ei ole se, että rajoitettusti verovelvollista verotetaan ankarammin kuin yleisesti verovelvollista. Asia ei kuitenkaan ole näin silloin, kun henkilö ei saa asuinvaltiostaan mitään merkittäviä tuloja, vaan saa suurimman osan tuloistaan lähdevaltiossa harjoittamastaan toiminnasta. Hän ei tällöin saa asuinvaltiossaan niitä etuja, jotka myönnetään henkilö- ja perhekohtaisen tilanteen perusteella. Rajoitettusti verovelvollisen ja yleisesti verovelvollisen välillä ei tällaisessa tilanteessa ole mitään sellaista objektiivista eroa, joka oikeuttaisi erilaiseen kohteluun henkilökohtaisten olosuhteiden ja perhetilanteen huomioon ottamisessa. Jos asuinvaltio ei voi myöntää henkilö- ja perhekohtaisia vähennyksiä, yhteisöoikeudellinen yhtäläisen kohtelun periaate edellyttää, että lähdevaltio ottaa huomioon rajoitettusti verovelvollisen henkilökohtaiset olosuhteet ja perhetilanteen.

Tuomiossa, jonka tuomioistuin antoi 11 päivänä elokuuta 1995 asiassa Wielockx (C-80/94) oli kyseessä Belgiassa asuva henkilö, joka sai kaiken tulonsa Alankomaista, jossa häntä pidettiin rajoitettusti verovelvollisena. Hän ei saanut Alankomaissa vähentää eläke-rahastoon maksamaansa maksua, koska silloin kun rahasto puretaan, häntä verotetaan maiden välisen tuloverosopimuksen mukaan asuinmaassaan Belgiassa. Tuomioistuin katsoi, että kyseessä oli kielletty syrjintä ja että vaatimus verojärjestelmän sisäisestä yhtenä-

sydestä ei oikeuttanut syrjintään. Perustelut olivat tapauksessa pitkälti samat kuin Schumacker -tapauksessa.

Tapaus Asscher (C-107/94), jossa annettiin tuomio 27 päivänä kesäkuuta 1996, koski sitä, voivatko verokannat olla erilaiset sen mukaan, onko henkilö rajoitettusti verovelvollinen vai yleisesti verovelvollinen. Belgiassa asuva henkilö toimi yrittäjänä sekä Belgiassa että Alankomaissa. Alankomaat sovelsi kolmiportaista progressiivista veroasteikkoa, jossa alin verokanta oli 13 prosenttia yleisesti verovelvollisille ja 25 prosenttia rajoitettusti verovelvollisille. Korkeammalla verokannalla oli tarkoitus korvata se, että tietyt rajoitettusti verovelvolliset saattoivat välttää verotuksen progressiivisen vaikutuksen, koska he olivat verovelvollisia vain Alankomaista saatujen tulojen osalta. Tuomioistuin katsoi kyseiset Alankomaiden säännökset syrjiviksi ja viittasi OECD:n malliverosopimukseen, jonka mukaan verovelvollisen asuinvaltio voi verovelvollisen muista tuloista määrättävää veroa laskiessaan ottaa huomioon lähdevaltiosta saadun tulon, vaikka se olisi verovapaa asuinvaltiossa (progressioehto). Rajoitettusti verovelvollinen ei siis voi välttyä progressiolta eikä hänen ja yleisesti verovelvollisen välillä tällä eikä tuomioistuimen mielestä myöskään millään muulla perusteella ollut objektiivista eroa.

Tapauksessa Gerritse (C-234/01), jossa tuomio annettiin 12 päivänä kesäkuuta 2003, olivat tarkasteltavina ne Saksan säännökset, joiden mukaan rajoitettusti verovelvolliselta kannetaan lopullinen 25 prosentin lähdevero. Niiden mukaan vero kannetaan bruttotulojen perusteella vähentämättä tulon hankkimisesta syntyneitä kustannuksia, kun taas yleisesti verovelvollinen saa vähentää nämä kustannukset ja häntä verotetaan nettotulojen perusteella. Tuomioistuin katsoi nämä säännökset yhteisöoikeuden vastaisiksi, mutta totesi, että ne eivät sellaisinaan ole yhteisöoikeuden vastaisia, jos lähdeverokanta ei ole korkeampi kuin se verokanta, jota progressiivisen veroasteikon mukaan todellisuudessa olisi sovellettu nettotuloon, jossa on otettu huomioon myös myönnettävä perusvähennys.

Vuoden 2004 heinäkuun 1 päivänä annetussa tuomiossa Wallentin (C-169/03) oli kyse niistä Ruotsin lopullista lähdeveroa koskevista säännöksistä, joiden perusteella ei

myönnetä mitään henkilökohtaisia vähennyksiä. Tuomioistuin piti Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 39 artiklan vastaisena sitä, että jäsenvaltiossa sovelletaan säännöksiä, joiden perusteella rajoitetusti verovelvollinen henkilö, joka saa lähes kaiken veronalaisen tulonsa lähdevaltiosta ja joka saa asuinvaltiosta vain sellaista tuloa, jota ei veroteta tuloverotuksessa, ei saa muun muassa perusvähennystä ja muita vähennyksiä, jotka myönnetään yleisesti verovelvollisille. Tuomioistuin viittasi tältä osin Schumacker -tapaukseen.

Korkein hallinto-oikeus on 20 päivänä joulukuuta 2004 antamallaan välipäätöksellä päättänyt esittää yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyynnön asiassa Turpeinen (C-520/04). Ennakkoratkaisupyynnössä korkein hallinto-oikeus kysyy, onko perustamissopimuksen 18 tai 39 artiklan taikka ammattitoimintansa lopettaneiden työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien oleskeluoikeudesta annetun neuvoston direktiivin (90/365/ETY) vastaiseksi katsottava sellainen kansallinen lainsäädäntö, jonka mukaan rajoitetusti verovelvollisen henkilön saamista eläkkeestä perittävä lähdevero ylittää eräissä tapauksissa sen veron, joka verovelvolliselta perittäisiin tässä valtiossa yleisesti verovelvollisena henkilönä. Asian käsittely on tätä esitystä annettaessa vielä kesken.

1.3. Lainsäädäntö eräissä muissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa

Seuraavassa on lyhyesti kuvattu rajoitetusti verovelvollisen ansiotulojen, käytännössä palkka- ja eläketulojen, verotusta eräissä muissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa.

Alankomaat

Rajoitetusti verovelvollisen on mahdollista valita, että häntä verotetaan niin kuin yleisesti verovelvollista. Edellytyksenä on, että henkilö asuu EU:n jäsenvaltiossa tai valtiossa, jonka kanssa Alankomailla on tietojenvaihtoartiklan sisältävä verosopimus. Lisäksi henkilön pitää olla verovelvollinen asuinmaassaan. Rajoitetusti verovelvollinen saa yleensä vähentää vain kulut, jotka liittyvät Alankomaissa veronalaiseen tuloon ja saa li-

säksi edukseen vain lapsivähennyksen ja eläkemaksuvähennyksen. Rajoitetusti verovelvollisen eläke verotetaan samalla tavalla kuin yleisesti verovelvollisen eläke.

Espanja

Rajoitetusti verovelvollisen saaman palkan osalta verokanta on 25 prosenttia. Eläkkeen verotus tapahtuu kolmiportaisen progressiivisen asteikon pohjalta. Palkka- ja eläketulosta ei myönnetä vähennyksiä. Tämän lisäksi Espanja noudattaa komission suositusta siten, että yhteisön jäsenvaltiossa asuva rajoitetusti verovelvollinen, joka saa vähintään 75 prosenttia maailmanlaajuisista tuloistaan Espanjassa harjoitetusta työstä tai liiketoiminnasta, voi valita sen vaihtoehdon, että häntä verotetaan samalla tavalla kuin yleisesti verovelvollista.

Iso-Britannia

Isosta-Britanniasta tuloa saava rajoitetusti verovelvollinen jäsenvaltion kansalainen voi saada henkilökohtaiset vähennykset erikseen vaatimalla. Verokanta on sama kuin yleisesti verovelvollisella. Rajoitetusti verovelvollisen saama eläke verotetaan samalla tavalla kuin yleisesti verovelvollisen saama eläke.

Itävalta

Rajoitetusti verovelvollista verotetaan samoin kuin yleisesti verovelvollista progressiivisen asteikon mukaan. Veronalaista tuloa ovat tietyt Itävallasta saadut tulot. Vähennyskelpoisia ovat vain kulut, jotka liittyvät Itävallassa veronalaiseen tuloon. Henkilökohtaisia vähennyksiä ei myönnetä. Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalainen, myös itävaltalainen, voi asuinpaikasta riippumatta valita sen vaihtoehdon, että häntä verotetaan yleisesti verovelvollisena, jos vähintään 90 prosenttia hänen maailmanlaajuisista tuloistaan kertyy Itävallasta tai jos Itävallasta kertyvä tulo on enintään 6 975 euroa. Kokonaistuloa tai mainittua euromääräistä rajaa määritettäessä ei oteta huomioon Itävallasta kertyvää tuloa, jota verosopimuksen mukaan ei voida verottaa Itävallassa tai jota voidaan verottaa Itävallassa vain rajoitetulla verokannalla.

Saksa

Rajoitetusti verovelvollisen on maksettava veroa erikseen määrätyistä tuloista. Tulo lasketaan samalla tavalla kuin yleisesti verovelvollisen tulo. Rajoitetusti verovelvolliset eivät saa useimpia yleisesti verovelvollisen saamia vähennyksiä. Esimerkiksi liiketoimintaan tai tuloon liittyvät menot voidaan vähentää vain, jos ne liittyvät Saksasta saatuun tuloon. Sama koskee tappioita ja henkilökohtaisia vähennyksiä. Perusvähennys myönnetään kuitenkin myös rajoitetusti verovelvolliselle. Verokannat ovat yleisesti verovelvolliselle ja rajoitetusti verovelvolliselle samat sillä poikkeuksella, että minimiverokanta verotusmenettelyssä verotettavalle tulolle on rajoitetusti verovelvollisella 25 prosenttia. Rajoitetusti verovelvollinen voi, kansalaisuudesta riippumatta, pyytää, että häntä verotetaan samalla tavalla kuin yleisesti verovelvollista, jos vähintään 90 prosenttia hänen maailmanlaajuisesta tulostaan on veronalaisista Saksan verotuksessa ja tulo, joka ei ole Saksassa veronalaisista, on enintään 6 136 euroa. Tällaista yleisesti verovelvolliseksi katsottua henkilöä verotetaan periaatteessa samalla tavalla kuin muita yleisesti verovelvollisia.

Tanska

Rajoitetusti verovelvollista verotetaan yleensä samalla tavalla kuin yleisesti verovelvollista. Kunnallista 32 prosentin tuloveroa ei kuitenkaan kanneta. Vain Tanskassa veronalaiseen tuloon liittyvät kulut voidaan vähentää. Työtulosta, joka saadaan siitä, että henkilö on vuokrattu työskentelemään Tanskassa tanskalaiselle työnantajalle, kannetaan 30 prosentin lopullinen lähdevero.

Rajoitetusti verovelvollinen saa enintään 33 400 Tanskan kruunun suuruisen puoliso-vähennyksen, jota ei myönnetä yleisesti verovelvolliselle. Edellytyksenä on, ettei puoliso saa erityistä henkilövähennystä. Rajoitetusti verovelvollinen, joka on saanut vähintään 75 prosenttia kokonaistulostaan tanskalaisesta työsuhteesta, mukaan lukien tällaiseen työsuhteeseen liittyvä eläke, tai Tanskassa harjoittamastaan itsenäisestä ammatinharjoittamisesta, voi saada vähennyksen hen-

kilökohtaisten tai perheolosuhteiden perusteella ikään kuin hän olisi yleisesti verovelvollinen. Kokonaistuloon luetaan sekä Tanskasta että muualta saatu tulo. Tähän tuloon voi sisältyä vain sellaista tuloa, jota Tanska voi lähdevaltiona tai työskentelyvaltiona verosopimuksen perusteella verottaa. Vähennys myönnetään verovelvollisen yksityisasuntoon liittyvistä ja muista yksityisistä koroista, työttömyyskassamaksuista ja tietyistä avustuksista hyväntekeväisyysyhdistyksille.

Lisäksi rajoitetusti verovelvollinen rinnastetaan veron laskemisessa yleisesti verovelvolliseen, mikä merkitsee muun muassa sitä, että käyttämätön henkilövähennys ja alijäämä voidaan siirtää aviopuolisolta toiselle ja että marginaalivero lasketaan kumminkin puolisoon tulot huomioon ottaen. Verovelvollisen on haettava tällaista verotusta veroilmoituksen jättämisen yhteydessä.

Ruotsi

Ruotsin uutta rajoitetusti verovelvollisten verottamista koskevaa lainsäädäntöä on sovellettu vuoden 2005 alusta. Rajoitetusti verovelvollisen valinnan mukaan häntä verotetaan samoin kuin yleisesti verovelvollista tuloverolakia soveltaen. Hänelle myönnetään silloin luonnolliset vähennykset. Jos hänen puhdas ansiotulonsa Ruotsissa ja ulkomailla saatuna kokonaan tai melkein kokonaan muodostuu Ruotsista saadusta puhtaasta ansiotulosta, hän saa yleisten vähennysten, perusvähennysten lisäksi myös eläkesäästövähennyksen. Jos henkilö on Ruotsissa yleisesti verovelvollinen vain osan verovuotta, hän on oikeutettu vähennyksiin siltä ajalta. Mutta jos tällöinkin hänen puhdas ansiotulonsa Ruotsissa ja ulkomailla saatuna kokonaan tai melkein kokonaan muodostuu Ruotsista saadusta puhtaasta ansiotulosta, hän saa myös yleiset vähennykset ja eläkesäästövähennyksen koko vuodelta. Säännös koskee myös eläkeläisiä. Kunnallisena verokantana käytetään kunnissa verovuoden aikana sovellettavien verokantojen keskiarvoa.

Verovelvollisen on itse vaadittava sitä, että häntä verotetaan yleisesti verovelvollisena. Jos tällaista vaatimusta ei esitetä, verotus tapahtuu lähdeverotuksena verokannan ollessa edelleen 25 prosenttia. Lainsäädännössä ei ole asetettu mitään rajaa sille, milloin tulon

katsotaan kertyvän melkein kokonaan Ruotsista. Tätä on perusteltu sillä, että komission suositus on annettu ennen Schumacker-tapausta ja sillä, ettei Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä käy selville, mihin raja on asetettava.

1.4. Nykytilan arviointi

Komission käynnistämä rikkomusmenettely

EU:n komissio lähetti Suomelle huhtikuussa vuonna 2001 virallisen huomautuksen (Komission kirje 19.4.2001 SG(2001) D/287914), jossa se ilmoitti saattavansa pitää ulkomailla asuvien yksityishenkilöiden ansiotuloon sovellettavaa valtionveroasteisiin liittyvää Suomen lainsäädäntöä EY:n perustamissopimuksen 39 artiklan ja direktiivin 90/365/ETY sekä ETA -sopimuksen 28 artiklan vastaisena siltä osin kuin siinä kohdellaan Suomessa asuvien yksityishenkilöiden Suomesta saamaa ansiotuloa suopeammin kuin ulkomailla asuvien yksityishenkilöiden Suomesta saamaa ansiotuloa.

Komissio katsoi, että yleisesti verovelvollisten ja rajoitetusti verovelvollisten verotuskohtelun eriytyminen voi vähentää muissa jäsenvaltioissa asuvien halua työskennellä Suomessa, minkä seurauksena työnantajien mahdollisuus hankkia muualla kuin Suomessa asuvia työntekijöitä vaikeutuu. Lisäksi Suomen lainsäädäntö estää eläkeläisten vapaan liikkuvuuden, koska niillä eläkeläisillä, jotka päättävät asua Suomen ulkopuolella, on korkeampi verorasitus kuin niillä, jotka jäävät asumaan Suomeen. Erityisesti tämä koskee pientä eläkettä saavia henkilöitä.

Suomi katsoi 8 päivänä kesäkuuta 2001 päivätyssä vastauksessaan, ettei se ole rikkonut perustamissopimusta eikä direktiiviä 90/365/ETY ja että yleisesti verovelvollisten ja rajoitetusti verovelvollisten erilainen verotuskohtelu on perusteltua. Suomi lupasi kuitenkin tutkia mahdollisuuksia alentaa lähdeveroprosenttia tai uudistaa lähdeverojärjestelmää kuitenkin siten, ettei luoda verokannustinta maastamuutolle.

Komissio lähetti Suomelle joulukuussa 2004 perustellun lausunnon (Komission kirje 14.12.2004 C(2004) 2000/4995), jossa on toistettu virallisessa huomautuksessa esitetyt asiat ja lisäksi viitattu Euroopan yhteisöjen

tuomioistuimen oikeuskäytäntöön. Komissio toteaa lausunnossaan, että ulkomailla asuvien henkilöiden verorasitus on suurempi kuin Suomessa asuvien kaikilla sellaisilla tulotasoilla, joissa valtion- ja kunnallisverotuksen yhteisvaikutus Suomessa asuvien henkilöiden ansiotuloihin on vähemmän kuin 35 prosenttia. Lisäksi komissio kiinnittää huomiota siihen, että ulkomailla asuvat henkilöt eivät tällä hetkellä ole oikeutettuja mihinkään niistä vähennyksistä, joita myönnetään Suomessa asuville henkilöille.

Suomen vastauksessa 14 päivänä helmikuuta 2005 kerrottiin, että huomioon ottaen kehitys muissa jäsenvaltioissa sekä yhteisön oikeuden nykyinen tila valtioneuvosto on päättänyt esittää muutettavaksi ulkomailla asuvien verotusta koskevaa lainsäädäntöä. Vastauksessa kuvattiin samalla tässä esityksessä ehdotettujen muutosten pääpiirteet ja todettiin, että tarkoituksena olisi antaa asiasta hallituksen esitys siten, että uusi lainsäädäntö voidaan saattaa voimaan 1 päivästä tammikuuta 2006.

Vertailu muihin Euroopan unionin jäsenvaltioiden järjestelmiin

Suomen rajoitetusti verovelvollisiin sovellettavaa 35 prosentin verokantaa voidaan pitää kansainvälisesti katsottuna korkeana. Niissä yhteisön jäsenvaltioissa, joissa edelleen käytetään rajoitetusti verovelvollisten verotuksessa yhtä verokantaa, se on huomattavasti alhaisempi, yleensä 20—25 prosenttia. Jos taas käytössä on erillinen progressiivinen veroasteikko, on se yleensä porrastettu kolmeen tai neljään portaaseen 8—50 prosentin välille. Muilta osin vertailua vaikeuttaa kuitenkin se, että enemmistö muista jäsenvaltioista on omaksunut vaihtoehdon, jossa rajoitetusti verovelvollista verotetaan samalla tavalla kuin yleisesti verovelvollista, jolloin veroprosentti on sama kuin yleisesti verovelvollisella.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Tavoitteet ja ratkaisuvaihtoehdot

Mahdollisuudet jatkaa nykyjärjestelmän voimassaoloa voidaan todeta käytännössä

olemattomiksi. Edellä jaksossa 1.3. kuvatus komission rikkomusmenettelyn voidaan arvioida johtavan siihen, että Suomi joutuisi vastaamaan asiassa yhteisöjen tuomioistuimeen, jollei nykyistä järjestelmää muuteta. Nykyjärjestelmän kiinteän 35 prosentin lähdeveron voidaan lisäksi arvioida olevan edullinen vain suurituloisille ja epäedullinen pienituloisille palkan- ja eläkkeensaajille. Pelkkä lähdeveroprosentin alentaminen ei ansiotulojen lähdeverotuksessa näyttäisi olevan perusteltua, koska se johtaisi tilanteeseen, jossa suuria ansiotuloja saavia verotettaisiin edelleen perusteettoman kevyesti yleisesti verovelvollisiin verrattuna. Ratkaisu ei myöskään takaisi sitä, että pienituloisia ei syrjittäisi yleisesti verovelvollisiin samantasoista palkka- tai eläketuloa saaviin verrattuna. Järjestelmä olisi siten tällaisessakin muodossa sekä epäoikeudenmukainen että epäneutraali. Mahdollisia muutoksia arvioidaessa olisi varmistettava lisäksi se, etteivät nämä aiheuttaisi verokannustimia maastamuutolle.

Neutraalin järjestelmän vaatimukset edellyttäisivät käytännössä, että toisiinsa verrannollisissa olosuhteissa olevia rajoitetusti verovelvollisia ja yleisesti verovelvollisia verotettaisiin samalla tavalla. Tämä ehdotetaan toteutettavaksi siten, että rajoitetusti verovelvollisen Suomesta saamaa eläketuloa ja tiettyä edellytyksin myös palkkatuloa verotettaisiin samalla tavalla kuin Suomessa asuvien, eli verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä tuloverolakia soveltaen. Vero määrättäisiin progressiivisen tuloveroasteikon mukaisesti. Kunnallisverotuksen osalta voitaisiin soveltaa erikseen julkaistavaa keskimääräistä kunnallisveroprosenttia. Verotus perustuisi Suomesta saatuun tuloon. Rajoitetusti verovelvolliselle myönnettäisiin kaikki samat vähennykset kuin vastaavissa olosuhteissa olevalle yleisesti verovelvolliselle.

Veronsaajana olisi valtio myös niissä tapauksissa, joissa verovelvollista verotetaan verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa verotuksessa lukuun ottamatta osan verovuotta Suomessa asuneita verovelvollisia, joiden osalta kunnallisvero suoritettaisiin koko verovuodelta tuloverolain 130 §:n mukaisesti kotikunnalle.

Eläketulon verotus

Yksi ratkaistavista kysymyksistä eläkkeen osalta on se, kohdellaanko kaikissa maissa asuvia eläkeläisiä samalla tavalla suhteessa Suomesta maksettuaan eläkkeeseen vai erotetaanko esimerkiksi Euroopan talousalueella asuvat eläkeläiset kolmansissa valtioissa asuvista. Nykyistä 35 prosentin lähdeverojärjestelmää on sovellettu riippumatta siitä, mihin valtioon eläke on maksettu. Kun eläke on aikanaan Suomessa ansaittu ja sen luonne tällä tavalla lopullisesti määräytynyt, yhtenäistä kohtelua voidaan edelleen pitää perusteltuna.

Esityksessä ehdotetaan siten, että kaikkia Suomesta ulkomailla asuville henkilöille maksettuja eläkkeitä verotettaisiin verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä ja tuloverolakia soveltaen. Tällä hetkellä ulkomaille maksettuna verovapaa kansaneläke ja perhe-eläkelain mukainen eläke olisi veronalaista tuloa, samoin kuin yleisesti verovelvollisellekin maksettuna. Eläketulovähennyksen johdosta mainituista eläkkeistä ei käytännössä maksettaisi veroa tällaisen muutoksen jälkeenkään.

Eläkkeensaajan ilmoitusvelvollisuus olisi Suomesta saadun eläkkeen osalta sama kuin yleisesti verovelvollisenkin osalta. Hallitus on antanut esityksen verotusmenettelyyn liittyvien säännösten muuttamisesta (HE 91/2005 vp), jossa nykyisin käytössä olevien veroilmoitus- ja ehdotusmenettelyjen sijasta ehdotettaisiin jo vuodelta 2005 toimitettavassa verotuksessa yleisesti verovelvollisten osalta siirtymistä ansiotulojen verotuksessa yhtenäiseen esitetyttyyn veroilmoitukseen. Vastaavaa menettelyä ehdotetaan tässä esityksessä sovellettavaksi vuodelta 2006 toimitettavasta verotuksesta alkaen myös rajoitetusti verovelvolliseen eläketulon saajaan.

Eläkkeistä toimitettaisiin ennakkoperintälain mukainen ennakonpidätys. Eläkelaitokset saisivat pidätysprosentista tiedon veroränsäilä suorasiirtomenettelyllä samalla tavalla kuin Suomessa asuvienkin eläkkeensaajien osalta. Myös rajoitetusti verovelvollinen eläkkeensaaja saisi verottajalta tiedon ennakonpidätyksen perusteista.

Ulkomailla maksettavien eläkkeiden verotusta rajoittaisivat ehdotetun muutoksen jälkeenkin ne verosopimusten määräykset, jotka

jotenkin rajoittavat Suomen verotusoikeutta eläkkeiden suhteen.

Eläkkeeksi katsottaisiin mikä tahansa Suomesta maksettava eläke. Eläkettä koskevia säännöksiä sovellettaisiin aina, kun rajoitusti verovelvollinen saa Suomesta jotakin tällaista eläkettä. Pääomatulona verotettavat eläkkeet, esimerkiksi tuloverolain 34 a §:ssä tarkoitetut vapaaehtoiset eläkkeet, verotettaisiin pääomatulona ja pääomatuloverokannan mukaisesti.

Palkkatulon verotus

Komission suositukset ja yhteisöoikeuden nykytila huomioiden on palkkatulojen osalta päädytty esittämään osittain nykyjärjestelmään perustuvaa, mutta lievempään verotukseen johtavaa järjestelmää. Jos rajoitusti verovelvollinen saa verovuonna Suomesta muuta ansiotuloa kuin eläkettä, eli lähinnä palkkaa, sitä ehdotetaan edelleen verotettavaksi 35 prosentin lähdeverokannalla kuten nykyisinkin. Verovelvollisen tulosta tehtäisiin kuitenkin 510 euron kuukausikohtainen tai 17 euron päiväkohtainen vähennys. Efekttiivinen verokanta saataisiin erityisesti pienemmissä tuloluokissa jo tällä toimenpiteellä kohtuullisemmalle, käytännössä yleisesti verovelvollisen verotusta vastaavalle tasolle.

Jos rajoitusti verovelvollinen on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa asuva ja hänen verovuonna Suomesta saamansa puhtaan ansiotulon yhteismäärä on vähintään 75 prosenttia hänen Suomesta ja muualta saamansa puhtaan ansiotulon yhteismäärästä, hän voisi lisäksi vaatia, että hänen Suomesta saamansa ansiotulo verotetaan verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä. Hän olisi silloin oikeutettu esimerkiksi tuloverolaissa säädettyihin vähennyksiin samoin kuin tulontasaukseen. Suomesta saatuun ansiotuloon rinnastettaisiin tuloverolain 13 §:ssä tarkoitettu suomalaisessa aluksessa tehtyyn työhön perustuva tulo. Tarkoituksenmukaisena on pidetty säännösten soveltamisalan rajoittamista Euroopan talousalueelle maksettuihin suorituksiin. Myöskään Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöllä ei ole relevanssia kolmansissa valtioissa asuville henkilöille maksettavan palkan verotuksen suhteen.

Verokanta määräytyisi kaiken verovuonna

Suomesta saadun ansiotulon perusteella progressiivisen tuloveroasteikon mukaisesti. Tarkoituksena on, että palkasta ja muusta ansiotulosta tällöinkin aluksi pidettäisiin 35 prosentin lähdevero ja verovelvolliselle myönnettäisiin 510 euron kuukausikohtainen tai 17 euron päiväkohtainen vähennys. Lähdevero luettaisiin verovelvollisen hyväksi ennakonpidätyksenä verotusmenettelystä annetun lain mukaan tapahtuvassa verotuksessa.

Sekä eläke- että palkkatuloa saavien verotus

Jos rajoitusti verovelvollinen saa verovuonna Suomesta eläkkeen lisäksi esimerkiksi palkkaa, se verotettaisiin samalla tavalla kuin pelkästään palkkaa saavan verovelvollisen palkkatulo. Verokanta olisi nykyinen 35 prosenttia ja verovelvolliselle myönnettäisiin 510 euron kuukausikohtainen tai 17 euron päiväkohtainen vähennys.

Jos rajoitusti verovelvollinen on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa asuva ja hänen Suomesta saamansa eläke ja muu puhdas ansiotulo on vähintään 75 prosenttia hänen Suomesta ja muualta saamastaan puhtaasta ansiotulosta, hän voisi — samalla tavalla kuin vain palkkaa saava rajoitusti verovelvollinen — kuitenkin vaatia, että myös hänen palkkansa verotetaan yhdessä eläkkeen kanssa verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä progressiivisen veroasteikon mukaan. Tarkoituksena on, että palkasta myös tässä tapauksessa aluksi pidettäisiin 35 prosentin lähdevero ja verovelvolliselle myönnettäisiin 510 euron kuukausikohtainen tai 17 euron päiväkohtainen vähennys. Tämä lähdevero luettaisiin sitten verovelvollisen hyväksi ennakonpidätyksenä verotusmenettelylain mukaan tapahtuvassa verotuksessa.

Verotettavaan tuloon luettaisiin kaikki Suomesta saatu ansiotulo, mukaan lukien tuloverolain 13 §:ssä tarkoitettu tulo, johon Suomella on verosopimuksen perusteella verotusoikeus ja joka verotetaan verotusmenettelystä annetun lain mukaisesti.

Muiden ansiotulojen verotus

Muiden lähdeverotettavien ansiotulojen eli esimerkiksi erilaisten sosiaalietuuksien vero-

tus tapahtuisi samoin kuin palkan verotus. Tulosta perittäisiin siten lähteellä 35 prosentin vero, mutta verovelvollinen voisi tehdä tulosta 6 §:n mukaisen 510 euron kuukausikohtaisen tai 17 euron päiväkohtaisen vähennyksen. Verovelvollisella olisi myös mahdollisuus vaatia verotusta toimitettavaksi verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä, jos hänen Suomesta saamansa puhdas ansiotulo on vähintään 75 prosenttia hänen Suomesta ja muualta saamansa puhtaan ansiotulon yhteismäärästä.

Nykyisinkin verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä verotettavien tulojen osalta verotettava tulo laskettaisiin soveltaen tuloverolakia ja muita tuloverotusta koskevia lakeja, kuten elinkeinotulon verotamisesta annettua lakia (360/1968) ja maatalouden tuloverolakia (543/1967). Verovelvollinen saisi hyväkseen kaikki sellaiset näiden lakien mukaiset vähennykset, joihin hän olisi yleisesti verovelvollisena oikeutettu, ja tulo jaettaisiin pääomatuloon ja ansiotuloon tuloverolain mukaisesti. Vero määrättäisiin progressiivisen tuloveroasteikon ja kuntien keskimääräisen tuloveroprosentin mukaisesti kiinteän 35 prosentin sijasta. Näin ollen ei myöskään maa- ja metsätaloudesta saadusta tulosta enää olisi tarpeen säätää erikseen tiettyä osaa verovapaaksi.

Erinäiset määräykset

Työnantajan vastuu rajoitetusti verovelvollisen saaman palkan osalta maksuunpannusta verosta säädettäisiin selkeästi toissijaiseksi suhteessa verovelvollisen vastuuseen omasta verostaan. Lisäksi muutoksenhakuun lähdeverolain 16 §:n 2 momentin mukaiseen maksuunpanoa koskevaan päätökseen sekä työnantajan vastuuta koskevan päätöksen säädettäisiin sovellettavan mitä ennakkoperintälaisa määrätään muutoksenhausta maksuunpanoa koskevaan päätökseen. Muutoksenhakuaika olisi siten viisi vuotta päätöksen tekemistä seuraavan kalenterivuoden alusta.

Tuloverolain 107 §:n 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi, koska se olisi ristiriidassa nyt ehdotettujen säännösten kanssa. Samasta syystä tuloverolain 97, 98, 106 ja 126 §:stä ehdotetaan tarpeettomana poistettavaksi vähennyksen saamisen edellytys, jonka mukaan verovelvollisen on oltava yleisesti verovel-

vollinen edes osan verovuotta, tietyn osan verovuotta tai koko vero vuoden.

Koko verovuoden rajoitetusti verovelvollisena verotettavan henkilön verotus säädettäisiin hallinnollisen tarkoituksenmukaisuuden vuoksi toimitettavaksi Uudenmaan verovirastossa lukuun ottamatta Ahvenanmaan maakunnasta tuloa saaneen verovelvollisen verotusta, jonka verotuksen toimittaisi edelleen Lounais-Suomen veroviraston Ahvenanmaan verotoimisto. Tässä esityksessä ehdotettujen muiden muutosten johdosta Uudenmaan verovirasto tulisi toimittamaan verotuksen valtaosassa tapauksia, joten tässä yhteydessä ei ole tarkoituksenmukaista erikseen selvittää toimintojen sijoittamista eri toimipisteisiin.

Toimivaltainen veroasiamies olisi Helsingin kaupungin veroasiamies ja toimivaltainen verotuksen oikaisulautakunta olisi Uudenmaan veroviraston verotuksen oikaisulautakunta muun kuin Lounais-Suomen veroviraston Ahvenanmaan verotoimiston toimittaman verotuksen osalta. Osan verovuotta Suomessa asuneiden henkilöiden osalta verotus toimitettaisiin verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa kotikunnassa, ja toimivaltainen veroasiamies sekä verotuksen oikaisulautakunta määräytyisivät vastaavasti kyseisen lain pääsääntöjen mukaan.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Taloudelliset vaikutukset

Vaikutukset verotuloihin

Viime vuosina eläkkeistä on kannettu lähdeveroa noin 20 miljoonaa euroa vuosittain. Muutoksen johdosta ulkomaille maksettavista eläkkeistä kannettavien verojen arvioidaan puolittuvan, jolloin veromenetykset olisivat nykyisten eläkkeiden osalta 10 miljoonaa euroa vuodessa.

Palkkatuloista on myös kannettu vuosittain lähdeveroa noin 20 miljoonaa euroa. Ehdotettujen muutosten johdosta palkoista kannettavien lähdeverojen ja progressioon perustuvan verotuksen tuoton arvioidaan jäävän alle puoleen nykyisestä, jolloin veromenetykset olisivat nykytasolla vähintään 10 miljoonaa euroa vuodessa.

Näin ollen ehdotetut muutokset pienentäisivät verotuottoja vähintään 20 miljoonaa eu-

roa.
Ehdotuksen vaikutuksista eläkkeensaajiin

Uudistuksen seurauksena useimpien eläkkeensaajien verotuksen voidaan arvioida alenevan, koska ulkomaille maksettavat eläkkeet ovat pääsääntöisesti pieniä ja niihin nykyisin kohdistuva 35 prosentin lähdevero on progressiiviseen verotukseen verrattuna huomattavasti korkeampi. Kansaneläkkeen ja perhe-eläkkeen muuttuminen verolliseksi ei käytännössä vaikuttaisi eläkkeensaajan asemaan, koska nykyisin lähdeveroton eläke jäisi vähennyksistä johtuen tosiasiallisesti verovapaaksi myös uudistuksen jälkeen.

Ehdotuksen vaikutuksista lyhytaikaisesti Suomessa työskenteleviin palkansaajiin

Palkansaajien verotuksen voidaan arvioida alenevan kaikilla tulotasoilla. Tämä olisi seurausta joko siitä, että 35 prosentin lähdeverokantaa sovellettaessa tulonsaajalle myönnetään kuukausi- tai päiväkohtainen vähennys, tai siitä, että henkilö asuu Euroopan talousalueella ja saa suurimman osan tuloistaan Suomesta, jolloin hän on oikeutettu progressiiviseen verotukseen.

3.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Ehdotetuilla muutoksilla ei arvioida olevan organisaatio- tai henkilöstövaikutuksia. Verohallinnon kannalta eläkkeiden verotuksen muuttuminen lähdeverotuksesta verotusmenettelystä annetun lain mukaiseksi ei merkittävästi lisäisi hallinnon työmäärää, koska ulkomaille maksettavia eläkkeitä koskevat tiedot verotusmenettelyä varten saataisiin vuosi-ilmoitustietona eläkkeenmaksajilta vastaavasti kuin yleisesti verovelvollistenkin osalta, jolloin niitä voidaan käsitellä koneellisesti massatietoina.

Muiden kuin eläkkeensaajien osalta ehdo-

tetun vähennyksen edellytyksenä oleva lähdeverokortti voisi jossain määrin lisätä lähdeverokortteja koskevien hakemusten määrää. Lisäksi hallinto joutuisi tutkimaan Euroopan talousalueella asuvien osalta mahdolliset hakemukset verotusmenettelyyn pääsemiseksi niiden hakijoiden osalta, jotka saavat kaikista tuloistaan yli 75 prosenttia Suomesta. Näistäkin menettelytapojen muutoksista johtuvat mahdolliset lisätehtävät hoidettaisiin olemassa olevalla henkilöstöllä.

4. Asian valmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Verohallituksen kanssa. Esityksestä on kuultu seuraavia tahoja: Eläketurvakeskus, Kansaneläkelaitos, sosiaali- ja terveysministeriö, Keskuskauppakamari, Elinkeinoelämän Keskusliitto ry, Suomen Veroasiantuntijat ry ja Veronmaksajain Keskusliitto ry.

5. Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy vuoden 2006 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Vuoden 2006 alusta on tarkoitus luopua varallisuusverotuksesta. Tässä esityksessä rajoitetusti verovelvollisen varallisuuden verotamista koskevia säännöksiä ei ehdoteta muutettaviksi. Samanaikaisesti tämän esityksen kanssa eduskunnan käsiteltävänä on varallisuusverotuksen kumoamista koskeva esitys, jossa tarvittavat muutokset ehdotetaan tehtäväksi kaikkiin verolakeihin. Siinä yhteydessä myös tuloverolain 136 §:n 1 ja 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi.

Esityksessä ehdotetaan pienimmän perittävän veron määrästä säädettäväksi lain tasolla vastaavasti kuin veronkantolain uudistamista koskevassa hallituksen esityksessä (HE 63/2005 vp), joka on eduskunnan käsiteltävänä samanaikaisesti tämän esityksen kanssa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta

1 §. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi osan vuotta Suomessa asuneita verovelvollisia koskevan 15 §:n 4 momenttiin ehdotetun säännöksen johdosta. Lain soveltamisalaa muutettaisiin siten, että veroa suoritettaisiin eräissä tapauksissa myös kunnalle.

2 §. Pykälän 2 momentin sanamuoto muutettaisiin vastaamaan 6 §:ään ehdotettua muotoa. Nykyisessä 6 §:ssä tarkoitetut opiskelijoille ja harjoittelijoille tarkoitetut vähennykset muutettaisiin vähennykseksi, jonka voi tehdä lähes kaikista 35 prosentin lähdeveron alaisista tuloista.

3 §. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että eläkkeestä ei perittäisi lähdeveroa, vaan se verotettaisiin 13 §:n nojalla verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä.

Pykälää ehdotetaan muutettavaksi myös siten, että verotusmenettelystä annetun lain 29 §:ssä tarkoitetun peitellyn osingon ja saman lain 31 §:ssä tarkoitetun peitellyn voiton siirron lähdeverotuksesta säädettäisiin 2 momentissa siten, että ne rinnastettaisiin lähdeverolain soveltamisen osalta osinkoon. Muutoksen tarkoituksena olisi selkeyttää, että lain kaikki osinkoa koskevat määräykset soveltuvat myös kyseisiin tuloihin. Tämän osalta on verotuskäytännössä ollut epäselvyyttä. Lisäksi pykälään ehdotetaan vähäisiä rakenteellisia ja kielellisiä muutoksia.

5 §. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi lähdeverokortista, josta säädetään nykyisin rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun asetuksen (1305/1996) 3 §:ssä. Ottaen huomioon lähdeverokortin olennaisen merkityksen rajoitetusti verovelvollisen verotusta toimitettaessa ja jäljempänä ehdotettavissa muutoksissa esiintyvät viittaukset lähdeverokorttiin, katsotaan asiasta tarkoituksenmukaisemmaksi määrätä lain tasolla.

Verohallitukselle ehdotetaan valtuutusta määrätä hakemuksen tekemisessä noudatettavasta menettelystä sekä hakemukseen tarvittavista tiedoista, mikä vastaa nykyistä käy-

täntöä. Lakiin ei siirrettäisi nykyistä säännöstä siitä, että verovirasto voi jättää verokortin antamatta, jos tarvittavia tietoja ei ole saatu. Hallintolain (434/2003) nojalla viranomaisen on velvollinen tarvittaessa pyytämään hakemukseen lisätietoja ja asianosaisen on myötävaikutettava vireille panemansa asian selvittämisessä. Jos verovirasto ei saa lähdeverokortin myöntämiselle edellytetyjä tietoja, asianosaiselle ei ole mahdollista antaa lähdeverokorttia.

Säännös, jonka mukaan kansaneläkkeestä ja perhe-eläkelain mukaisesta eläkkeestä ei peritä lähdeveroa, ehdotetaan kumottavaksi. Jo edellä 3 §:ään esitettävien muutosten johdosta ei näistä eläkkeistä perittäisi lähdeveroa. Rajoitetusti verovelvollisten saamien eläkkeiden verotukseen esitettävissä muutoksissa pyritään mahdollisuuksien mukaan yhdenmukaistamaan eläkkeiden verokohtelua yleisesti ja rajoitetusti verovelvollisten eläkkeensaajien välillä. Siirryttäessä kaikkien eläkkeiden osalta verotusmenettelyssä tuloverolakia soveltaen tapahtuvaan verotukseen ei siten ole enää johdonmukaista säätää erityisesti näitä eläkkeitä verosta vapaiaksi.

6 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että opiskelijoille ja harjoittelijoille tiettyin edellytyksin myönnettyä vähennystä vastaavan vähennyksen voisi tehdä kaikista tuloista, joista peritään 35 prosentin lähdevero. Käytännössä tämä tarkoittaisi sitä, että vähennys voitaisiin tehdä ansiotulona verotettavista ennakonpidätyksen alaisista tuloista, kuten palkasta ja erilaisista sosiaalietuuksista. Vähennystä ei kuitenkaan voisi tehdä eläketulosta, josta ei peritä lähdeveroa.

Vähennyksen määrä olisi 510 euroa täysiltä kuukausilta ja kuukautta lyhyemmiltä ajanjaksoilta 17 euroa päivältä. Esimerkiksi kahden viikon työskentelyn perusteella maksettavasta palkasta tehtävä vähennys olisi 14 x 17 euroa eli yhteensä 238 euroa. Samoin esimerkiksi kahden viikon sairausloman perusteella saadusta sairauspäivärahasta verovelvollinen voisi vähentää 14 x 17 euroa eli yhteensä 238 euroa, vaikka maksajan näkökulmasta suoritukseen oikeuttavia päiviä olisi esimerkiksi vain kuusi päivää viikkoa kohti. Jos maksettava tulo on kertynyt kuukautta pidemmältä ajalta, kuten esimerkiksi kuuden

kuukauden ajalta takautuvasti maksettava sosiaalietuus, vähennyksen määrä olisi 6 x 510 euroa eli yhteensä 3 060 euroa. Ehdotetulla vähennyksellä lähdeverotukseen voitaisiin

luoda tietynasteista progressiota, joka alentaisi erityisesti pieniä ansiotuloja saavien verovelvollisten verorasitusta.

Esimerkkitaulukko vähennyksen vaikutuksesta

Tulo (kk)	Vakio-vähennys	Verotettava tulo	Verokanta	Vero	Vero-prosentti
1 000	510	490	0,35	171,5	17,15
1 500	510	990	0,35	346,5	23,10
2 000	510	1 490	0,35	521,5	26,08
2 500	510	1 990	0,35	696,5	27,86
3 000	510	2 490	0,35	871,5	29,05
3 500	510	2 990	0,35	1 046,5	29,90
4 000	510	3 490	0,35	1 221,5	30,54

Pykälän 2 momentissa suljettaisiin vähennyksen soveltamisalan ulkopuolelle henkilöstörahaston maksamat rahasto-osuudet ja jäsenilleen jakama ylijäämä sekä tuloverolain 10 §:n 4 a kohdassa tarkoitettut hallituspalkkiot. Henkilöstörahastosuoritusten osalta tärkeimpänä syynä ehdotetulle ratkaisulle on se, että kyseiset suoritukset ovat jo tuloverolain 65 §:n mukaisesti ainoastaan 80 prosenttisesti veronalaista tuloa, eikä niistä siten ole lisäksi syytä myöntää erillistä vähennystä. Hallituspalkkioiden osalta ongelma on kertymisjakson määrittäminen ja maksajan mahdollisuus vaikuttaa vähennyksen määrään määrittelemällä esimerkiksi kokouspalkkiot pidempiaikaisemmasta hallitustyöskentelystä maksettavaksi korvaukseksi.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin vähennyksen tekemisen edellytykseksi se, että lähdeverokortti esitetään suorituksen maksajalle. Säännös on välttämätön sen valvomiseksi, ettei useammalta maksajalta suorituksia saava verovelvollinen voisi hyötyä vähennyksestä moninkertaisesti.

7 §. Tuloverolain mukaan pääomatulona verotettavat vakuutuskorvaukset ja muut pääomatulona verotettavat suoritukset ehdotetaan säädettäväksi tuloiksi, joista perittävä lähdevero on 28 prosenttia. Tarkoituksena olisi yhtenäistää suoritusten verokohtelua suhteessa yleisesti verovelvollisten saamien suoritusten verotukseen ja sitoa lähdeverotuksen taso kiinteämmin suoritusten tuloksiin.

Tuloiksi, joista perittävä lähdevero on 35 prosenttia, säädettäisiin samoin perustein

luonnollisen henkilön saama peitelty osinko ja muut ansiotulona verotettavat suoritukset. Viittaus tulon ennakonpidätyksenalaisuuteen ei enää olisi tarpeen, koska se seuraa suoraan 3 §:stä. Luonnollisen henkilön saaman peitelty osingon osalta tämä olisi poikkeus 3 §:n 2 momentissa tehtävästä rinnastuksesta osinkoon, joka on perusteltavissa sillä, että tuloverolain 33 d §:n 1 momentin mukaan peitelty osinkoa verotetaan ansiotulona, eikä tästä verokohtelusta ole syytä poiketa lähdeverotuksenkaan osalta. Muista 3 §:n 2 momentissa tarkoitetuista tuloista perittävä lähdevero olisi 28 prosenttia, kuten osingosta.

Pykälää ei sovellettaisi eläkkeeseen, josta ehdotuksen mukaisesti ei perittäisi lähdeveroa.

9 §. Pienimmän perittävän veron määrää koskeva säännös ehdotetaan siirrettäväksi asetuksesta lakiin. Määrä ehdotetaan pysyttäväksi ennallaan, eli kymmenenä euronä. Se olisi samansuuruinen kuin esimerkiksi veronkantolaissa (611/1978) tarkoitettu pienin perittävä määrä.

11, 12 a, 16, 17 ja 21 §. Pykälissä mainitut viittaukset lääninverovirastoon, lääninoikeuteen, Uudenmaan lääninoikeuteen ja verotuslakiin ehdotetaan teknisinä korjauksina muutettaviksi viittauksiksi verovirastoon, hallinto-oikeuteen, Helsingin hallinto-oikeuteen ja verotusmenettelystä annettuun lakiin.

13 §. Pykälässä säädettäisiin siitä, mihin tuloihin sovellettaisiin verotusmenettelystä annettua lakia ja millä edellytyksillä laki tulisi sovellettavaksi.

Kuten nykyisinkin verotusmenettelystä an-

netun lain mukaisessa menettelyssä verotettiin muut kuin 3 §:n nojalla lähdeverotettavat tulot. Tämä tarkoittaa lähinnä ennakkoperintälain 23 §:n nojalla ennakonkannon alaisia tuloja eli elinkeinotoiminnan, maatalouden tai muun tulonhankkimistoiminnan tuottamia tuloja. Elokuvafilemin käyttämisestä tai käyttöoikeudesta saatu korvaus verotettiin niin ikään kuten nykyisin.

Verotusmenettelystä annetun lain mukaisesti verotettaisiin myös rajoitetusti verovelvollisen saama eläke. Tämä kattaisi kaikki eläkkeet eli myös tuloverolain mukaan pääomatulona verotettavat vapaaehtoisten eläkevakuutuksien perusteella maksettavat eläkkeet sekä aikaisemmin lähdeverosta vapaat kansaneläkkeet ja perhe-eläkelain nojalla maksettavat eläkkeet. Eläkkeiden osalta ei verovelvollisella olisi valinnan mahdollisuutta verotuksen toimittamisen suhteen, vaan se tapahtuisi aina verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä.

Lisäksi verotusmenettelystä annettua lakia ehdotetaan sovellettavaksi sellaisten Euroopan talousalueella asuvien henkilöiden palkkatulojen tai muiden lähtökohtaisesti lähdeverotuksen alaisten ansiotulojen verotukseen, jotka saavat kaikki tai lähes kaikki ansiotulonsa Suomesta. Se olisi mahdollista vain verovelvollisen esittämän vaatimuksen perusteella. Vaatimuksen asiasta voisi esittää niin kauan kuin verotuksen oikaiseminen on mahdollista. Käytännössä vaatimuksen hyväksyminen olisi mahdollista vasta verovuoden jälkeen, kun sekä henkilön Suomesta että muualta saamien tulojen määrät voidaan selvittää riittävällä varmuudella. Henkilön katsottaisiin saavan lähes kaikki ansiotulonsa Suomesta, jos hänen verovuonna Suomesta saamansa puhdas ansiotulo olisi vähintään 75 prosenttia hänen puhtaan ansiotulonsa yhteismäärästä saatuna mistä tahansa valtiosta.

Puhtaalla ansiotulolla tarkoitetaan niin sanotuilla luonnollisilla vähennyksillä eli tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutuneilla menoilla vähennettyä veronalaista tuloa. Laskettaessa 75 prosentin täyttymistä huomioidaan Suomesta saatuina ansiotuloina kaikki Suomesta saadut ansiotulot, eli myös esimerkiksi eläkkeet ja erilaiset ansiotulo-osuudet. Jos siis esimerkiksi Euroopan talousalueella asuvan verovelvollisen Suomesta saama eläke muodostaa itsessään 75 prosenttia hänen

kaikista ansiotuloistaan, voidaan verovelvollisen vaatimuksesta myös hänen Suomessa saamansa palkkatulo verottaa verotusmenettelystä annetun lain mukaisesti.

Säännöstä voitaisiin soveltaa myös tuloverolain 13 §:ssä säänneltyyn suomalaisessa aluksessa tehdystä työstä saatuun palkkaan tai tällaiseen työhön perustuvaan eläketuloon. Siten esimerkiksi kaikki palkkatulonsa suomalaisella laivalla työskentelystä saava Euroopan talousalueella olevassa valtiossa asuvaa merimiestä voitaisiin hänen vaatimuksestaan verottaa verotusmenettelystä annetun lain mukaisesti.

Osinkotuloa ei otettaisi huomioon säännöksessä tarkoitettuja tuloja laskettaessa siltäkään osin kuin osinkoa yleisesti verovelvollisen saamana verotettaisiin tuloverolain mukaan ansiotulona. Tämä on perusteltua ottaen huomioon osingon pääasiallisen luonteen pääoman kerryttämänä tulona sekä tuloveronalaisuutta koskevat erityismääräykset tuloverolaissa.

Ulkomailta saaduksi ansiotuloksi ehdotetaan tätä säännöstä sovellettaessa katsottavaksi ainoastaan palkka, eläke sekä verovelvollisen asuinvaltiossa veronalaiset sosiaaliturvasuoritukset. Sen arvioiminen, onko verovelvollinen saanut 75 prosenttia kaikista Suomen lain mukaan lasketuista puhtaista ansiotuloistaan Suomessa, olisi erittäin vaikeaa ja työlästä sekä hallinnon että verovelvollisen kannalta. Tämä johtuu muun muassa siitä, että tulolajien jako ja tulonhankkimisvähennysten määritelmät eivät kaikissa valtioissa vastaa Suomessa sovellettavia määritelmiä. Läheskään kaikissa Euroopan talousalueen valtioissa ei tuloja edes jaeta ansio- ja pääomatuloihin, vaan kaikkia tuloja verotetaan samalla tavoin tai jakoperusteet ovat täysin muunlaisia.

Edellä esitetyistä syistä esityksessä ehdotetaan, että ulkomailta saaduiksi tuloina luettaisiin vain ne tulot, joiden voidaan katsoa olevan yksiselitteisesti ansiotuloja ja joiden osalta tarvittavien tietojen saamisen ulkomailta veroviranomaisilta voidaan arvioida onnistuvan riittävällä varmuudella. Tästä ratkaisusta aiheutuisi tosin tiettyä epäsymmetriaa, koska Suomesta saatuun tuloon luettaisiin esimerkiksi elinkeinotoiminnan ansiotuloosuus vaikka ulkomailta saatuun tuloon vastaavaa erää ei luettaisiin. Ratkaisun voidaan

kuitenkin katsoa toimivan verovelvollisten eduksi ja olevan siten hyväksyttävissä, koska se helpottaisi ehdotettavan 75 prosentin edellytyksen täyttymistä ja siten mahdollistaisi useammassa tapauksissa verotuksen toimitamisen verotusmenettelystä annetun lain mukaisesti.

Vain osan vuotta Suomessa asuvien osalta ehdotetaan 3 momentissa säädettäväksi, että Suomesta saatujen ansiotulojen osuutta laskettaessa otetaan huomioon koko verovuoden tulot. Näin pyritään estämään mahdollisimman kattavasti tilanteet, joissa verovelvollisen verorasitus nousisi kohtuuttomasti maastamuuton seurauksena. Jos esimerkiksi alkuvuonna Suomessa asuneen verovelvollisen tältä tuolloin saama palkkatulo ja hänen loppuvuonna toisessa Euroopan talousalueen valtiossa asuessaan saamansa korvaus suomalaisen yrityksen hallituksen jäsenyydestä olisivat yhteensä vähintään 75 prosenttia hänen kaikkien ansiotulojensa yhteismäärästä, olisi hänellä mahdollisuus vaatimuksesta tulla myös hallituspalkkion osalta verotetuksi verotusmenettelystä annetun lain mukaisesti.

Kiinteän toimipaikan tulon sääntelyä 4 momentissa ehdotetaan muutettavaksi siten, että esityksessä ehdotettavien rakenteellisten muutosten johdosta 13 §:ssä säädettäisiin ainoastaan verotuksen toimittamisesta. Veron määrästä säädettäisiin jäljempänä.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin lisäksi, että selvityksenä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuista ulkomailla saaduista tuloista verovelvollisen tulisi esittää asuinvaltionsa veroviranomaisen antama todistus. Verohallituksen olisi tarkoituksenmukaista laatia tähän tarkoitukseen lomake, jolla verovelvollisen asuinvaltion veroviranomainen voisi antaa tarvittavat tiedot. Mahdollista olisi tietysti myös, että verovelvollinen itse täyttäisi lomakkeen ja veroviranomainen varmentaisi tietojen paikkansapitävyyden. Lomakkeen laatimisella pyrittäisiin edesauttamaan sitä, että ulkomaiselta veroviranomaiselta saatisiin juuri ne tiedot, joita laissa edellytetään.

13 a §. Lakiin lisättävässä uudessa pykälässä säädettäisiin tarkemmin siitä, miten verotettava tulo laskettaisiin 13 §:n nojalla verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä toimitettavassa verotuksessa.

Verotus toimitettaisiin samoja tuloverotusta koskevia säännöksiä soveltaen kuin ylei-

sesti verovelvollisen henkilön verotus. Sovellettavaksi tulisivat siis lähinnä tuloverolaki, laki elinkeinotulon verottamisesta sekä maatilatalouden tuloverolaki. Tulo muun muassa jaettaisiin ansio- ja pääomatuloon tuloverolain säännösten mukaisesti ja siitä myönnettäisiin tuloverolain mukaiset vähennykset. Sovellettaessa yleisesti verovelvollisen tuloverotusta koskevia säännöksiä ei verovelvollisella ole näissä laeissa säädettyjen vähennysten lisäksi luonnollisestikaan oikeutta vaatia hyväkseen lähdeverolain 6 §:ssä tarkoitettua vähennystä. Verovelvolliselle vahvistettaisiin valtionverotuksessa verotettava tulo ja kunnallisverotuksessa verotettava tulo. Elinkeinoiminnan ja maatalouden tulos laskettaisiin elinkeinotulon verottamisesta annetun lain sekä maatilatalouden tuloverolain mukaan.

Verotusmenettelystä annetun lain mukaisesti verotettavista tuloista suoritettavan veron määrään eivät vaikuttaisi lainkaan tulot, joista peritään lähdevero, jotka eivät ole tuloverolain 10 §:n nojalla Suomesta saatuja tai joita Suomi ei verosopimusten perusteella saa verottaa. Näillä tuloilla ei toisin sanoen olisi edes progressiovaikutusta esimerkiksi verovelvollisen saamasta eläkkeestä määrättävään veroon. Tämä ratkaisu on perusteltavissa hallinnollisen tarkoituksenmukaisuuden ja verosopimuksista aiheutuvien rajoitteiden lisäksi sillä, että toisin kuin yleisesti verovelvollista verotettaessa, ei lähdeverolaissa tarkoitetuissa tilanteissa ole mahdollista huomioida verovelvollisen veronmaksukykyä hänen kaikki Suomesta ja ulkomailta saamansa tulot huomioon ottaen, vaan ainoastaan saattaa hänet tiettyjen rajattujen tulojen verokohdetelun osalta pääpiirteissään vastaavaan tilanteeseen kuin samanlaista tuloa saava Suomessa asuva henkilö. Veronalaista tuloa olisi luonnollisestikin kaikki tämän lain säännösten nojalla verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä verotettava tulo, vaikka tulo olisikin lähtökohtaisesti lähdeveronalaista ja verotettaisiin verotusmenettelystä annetun lain mukaisesti ainoastaan verovelvollisen nimenomaisesta vaatimuksesta.

15 §. Pykälässä säädettäisiin tulosta suoritettavan veron määrästä. Pääomatulosta suoritettavan veron määrä olisi 28 prosenttia, kuten nykyisinkin, ja se tilitettäisiin edelleen kokonaisuudessaan valtiolle.

Ansiotulon osalta verovelvollinen suorittaisi valtionverotuksessa verotettavasta tulosta valtiolle tilitettävää veroa progressiivisen veroasteikon mukaan.

Lisäksi verovelvollinen suorittaisi kunnallisverotuksen verotettavasta tulosta valtiolle tilitettävää veroa kuntien keskimääräisen tuloveroprosentin mukaan. Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti laskettaisiin kuntien viimeksi vahvistettujen tuloveroprosenttien keskiarvona painotettuna kunkin kunnan viimeksi toimitetun verotuksen kunnallisverotuksen verotettavalla tulolla. Laskelman lopputulos pyöristettäisiin lähimpään neljännesprosenttiyksikköön. Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti julkaistaisiin säädöskokoelmassa samassa luettelossa, jonka Verohallitus julkaisee kuntien ja seurakuntien tuloveroprosenteista verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n nojalla.

Kuntien tuloveroprosentteja painotetaan tässä laskelmassa viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetuilla kunnallisverotuksen verotettavilla tuloilla, mikä korostaa suurimpien kuntien painoarvoa ja minkä voidaan siten ajatella johtavan tarkemmin keskimääräisen veronsaajan kunnallisverotuksen tuloveroprosenttia vastaavaan lopputulokseen. Esimerkiksi vuoden 2006 verotuksessa sovellettava prosentti olisi vuoden 2006 kunnallisveroprosenttien keskiarvo painotettuna kunkin kunnan vuoden 2004 kunnallisverotuksen verotettavilla tuloilla.

Lisäksi pykälässä ehdotetaan säädettäväksi erikseen sellaisten henkilöiden kunnallisverotuksesta, jotka ovat osan vuotta yleisesti verovelvollisia ja osan vuotta rajoitetusti verovelvollisia. Näiden henkilöiden verotus ehdotetaan toimitettavaksi koko verovuodelta yhdessä menettelyssä siten, että heidän on suoritettava koko verovuodelta vahvistettavasta kunnallisverotuksessa verotettavasta ansiotulostaan veroa kotikuntansa tuloveroprosentin mukaisesti. Kotikunta määritellään verotusmenettelystä annetun lain 5 §:ssä. Vero tilitettäisiin kyseiselle kunnalle.

Ehdotettu menettely olisi tarkoituksenmukainen sen vuoksi, että muussa tapauksessa olisi tarpeen toimittaa verovelvolliselle joko kaksi erillistä verotusta verotusmenettelyssä tai verotusta toimitettaessa jakaa vahvistettu kunnallisverotuksessa verotettava tulo jollakin perusteella kahteen osaan, eli siihen

osaan, jota verotettaisiin verovelvollisen kotikunnan todellisen kunnallisveroprosentin mukaan ja jonka osalta vero tilitettäisiin tälle kunnalle, sekä siihen osaan, joka verotettaisiin tämän pykälän nojalla määräytyvän prosentin mukaan ja jonka osalta vero tilitettäisiin valtiolle.

Rajoitetusti verovelvollisen yhteisön tuloveron määrää koskeva säännös ehdotetaan lisäksi siirrettäväksi nykyisestä 13 §:stä 15 §:ään. Veron määrä säilyisi nykyisellään, eli 26 prosenttiina.

Nykyisen 15 §:n määräykset maa- ja metsätaloudesta saadun tulon verosta vapautettavasta määrästä eivät olisi esityksessä ehdotettujen muutoksien jälkeen tarpeen, joten ne ehdotetaan kumottavaksi. Kyseisiä tuloja verotettaisiin ehdotetun 15 §:n nojalla progressiivisen veroasteikon mukaan, ja niistä myönnettäisiin soveltuvat maatalouden tuloverolaisissa säädetyt vähennykset. Erityistä verosta vapautettavaa määrää ei siten tarvittaisi kohtuullistamaan vähäisten tulojen verorasitusta.

16 §. Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin verohallinnon muuttuneen organisaation mukainen sanonnallinen muutos.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että ehdotetun 13 §:n nojalla verotusmenettelystä annetun lain mukaisesti verotettavasta eläkkeestä toimitettaisiin ennako- pidätys siten kuin ennakkoperintälaisissa säädetään. Tämä lisäys on tarpeen sen selventämiseksi, että ennakonkannon alaisten tulojen ohella voidaan rajoitetusti verovelvollisen saaman eläkkeen ennakkoperintä toimittaa ennakkoperintälakia soveltaen. Tässä yhteydessä voidaan lisäksi todeta, että palkasta ja muista ansiotuloista, jotka 13 §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla voidaan verottaa verotusmenettelystä annetun lain mukaisesti, ei toimittaisi ennakonpidätystä. Näiden tulojen osalta perittäisiin edelleen suoritushetkellä lähdevero 3 §:n nojalla. Jos tulo kuitenkin verotettaisiin verovelvollisen vaatimuksesta verotusmenettelystä annetun lain mukaisesti, lähdeverosta olisi 18 §:n nojalla voimassa, mitä pidätetystä ennakosta säädetään.

Säännökseen ehdotetaan lisäksi tehtäväksi vähäisiä sanonnallisia muutoksia.

17 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että työnantajan tai säännöksessä tarkoi-

tetun edustajan määrääminen vastuuseen rajoitetusti verovelvollisen palkasta maksuunpannusta verosta edellyttäisi veroviraston päätöstä. Päätös voitaisiin tehdä vain tilanteessa, jolloin verovelvollista on kehoitettu maksamaan vero, mutta hän ei ole tehnyt sitä maksukehotuksessa mainitussa ajassa eikä veron periminen ole mahdollista Euroopan yhteisöjen neuvoston keskinäisestä avunannosta tiettyihin maksuihin, tulleihin, veroihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnästä antaman direktiivin (76/308/ETY), niin sanotun perintädirektiivin, verosopimuksen taikka nimenomaisen virka-apua koskevan kansainvälisen sopimuksen mukaisella virka-avulla.

Virka-avun mahdollisuuden arvioinnin osalta olennaista on vallitseva tilanne päätöstä tehtäessä. Näin ollen vastuupäätöstä ei voitaisi tehdä esimerksi sellaisessa tilanteessa, jossa verovelvollinen oleskelee Euroopan unionin jäsenvaltiossa ja perintä on siten lähtökohtaisesti mahdollista perintädirektiivin nojalla. Merkitystä ei olisi sillä seikalla, saadanko veroa tosiasiallisesti perittyä verovelvolliselta vai epäonnistuuko periminen esimerkiksi verovelvollisen osoittautuessa varattomaksi.

Ehdotetuilla muutoksilla työnantajan ja säännöksessä tarkoitetun edustajan vastuu säädettäisiin selkeästi toisijaiseksi suhteessa verovelvollisen vastuuseen omasta verostaan. Tätä on pidettävä edellä mainittujen tahojen suhteen kohtuullisena ottaen huomioon myös sen seikan, että jo viittauksesta 16 §:n 2 momenttiin seuraa, että näissä tapauksissa ei voi olla kyse veron perimiseen velvollisen läminlyönnistä.

Muilta osin pykälään ehdotettavat muutokset ovat 11 §:n perusteluissa mainittuja teknisiä korjauksia ja vähäisiä kielellisiä muutoksia.

21 §. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä säädettäisiin ainoastaan muutoksen hakemisesta veroviraston 12 a §:n nojalla antamaan ennakkoratkaisuun. Muutoksen hakemisesta Uudenmaan veroviraston 16 §:n 2 momentin nojalla antamaan maksuunpanoa koskevaan päätökseen säädettäisiin uudessa 4 momentissa.

Muutoksenhakuun sovellettavaa menettelyä koskevaan 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi viittaus 13 §:n 1 momentin 3 kohdas-

sa tarkoitettuun 75 prosentin osuuden määrittämiseen. Lisäyksellä varmistettaisiin muun muassa se, että verovelvollisella olisi yhtä pitkä muutoksenhaku-aika osuuden määrittämisen suhteen, joka ratkaisee sen, verottaanko tuloa ylipäänsä verotusmenettelystä annetun lain mukaisesti, kuin mitä hänellä olisi näin toimitetun verotuksen oikeellisuuden suhteen. Oikaisuvaatimus olisi näin ollen tehtävä viimeistään kuuden vuoden kuluessa sitä seuranneen kalenterivuoden alusta, jona suoritus maksettiin.

Lisäksi ehdotetaan, että määräykset muutoksen hakemisesta 11 §:n 2 momentin mukaiseen päätökseen sekä ratkaisuun, joka koskee perimättä jääneen lähdeveron määräämistä sen perimiseen velvollisen maksettavaksi, siirrettäisiin 2 momentista uuteen 3 momenttiin. Ehdotettavassa 3 momentissa säädettäisiin myös, että muutoksen hakemisesta veroviraston lähdeverokorttia koskevaan päätökseen noudatetaan, mitä ennakkoperintälaissa on muutoksen hakemisesta vastaavissa asioissa säädetty. Muutoksen hakemiseen lähdeverokortista sovellettaisiin siten samoja säännöksiä kuin haettaessa muutosta ennakkoperintälaissa tarkoitettuun verokorttiin. Lähdeverokorttia koskevaan ratkaisuun ei saisi hakea muutosta valittamalla, ennen kuin verovelvollinen on pyytänyt asiasta valituskelpoista päätöstä siten kuin ennakkoperintälain 18 §:n 3 momentissa säädetään. Tähän kirjalliseen päätökseen haettaisiin muutosta valittamalla siten kuin ennakkoperintälain 49—53 §:ssä säädetään. Koska 11 a § on kumottu lailla 719/2004, ei muutoksen hakemisesta sen mukaiseen päätökseen ole enää tarpeen säätää ja tätä koskeva määräys ehdotetaan kumottavaksi.

Muutoksen hakemisesta 16 §:n 2 momentin mukaiseen maksuunpanoa koskevaan päätökseen sekä 17 §:n mukaiseen verosta vastuuseen määräämistä koskevaan päätökseen ehdotetaan säädettäväksi uudessa 4 momentissa. Muutoksen hakemiseen sovellettaisiin, mitä ennakkoperintälaissa määrätään muutoksen hakemisesta mainitun lain 38 §:ssä tarkoitettuun maksuunpanoa koskevaan päätökseen. Uudenmaan veroviraston olisi siten oikaistava virheellinen päätös ennakkoperintälain 40 §:n mukaisesti viran puolesta tai hakemuksesta viimeistään viiden vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta,

jona päätös on tehty. Veroviraston päätöksestä voisi valittaa Helsingin hallinto-oikeudelle. Ehdotetuilla muutoksilla muutoksen hakeminen saatettaisiin yhteneväiseksi niiden säännösten kanssa, jotka koskevat muutoksen hakemista veron perimiseen velvollisen läiminlyönnin johdosta 8 §:n nojalla tehtyyn maksuunpanoa koskevaan päätökseen. Tätä on pidettävä kohtuullisena ottaen huomioon myös sen seikan, että 16 §:n 2 momentissa ja 17 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa ei ole kyse veron perimiseen velvollisen tai verovelvollisen läiminlyönnistä, eikä läiminlyöntitapauksissa sovellettavaksi tulevaa muutoksenhakuaikaa selkeästi lyhyempää 30 päivän aikaa siten voida pitää perusteltuna.

Ehdotettujen muutoksien johdosta nykyisestä 3 momentista tulisi 5 momentti ja nykyisestä 4 momentista 6 momentti. Muilta osin pykälään ehdotettavat muutokset ovat 11 §:n perusteluissa mainittuja teknisiä korjauksia.

1.2. Laki verotusmenettelystä

80 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että koko verovuoden rajoitetusti verovelvollisena verotettavan henkilön verotus toimitettaisiin Uudenmaan verovirastossa. Ahvenanmaan maakunnasta tuloa saaneen rajoitetusti verovelvollisen verotuksen toimittaisi kuitenkin Lounais-Suomen veroviraston Ahvenanmaan verotoimisto. Nykyisen säännöksen mukaan rajoitetusti verovelvollisen verotus on saatettu toimittaa useassa verovirastossa, joten verovelvollinen on joutunut antamaan useita veroilmoituksia. Muutosta ehdotetaan verovelvollisen velvoitteiden yksinkertaistamiseksi ja verohallinnon työn tarkoitukselliseksi järjestämiseksi.

Säännöksen soveltamisalan rajoittaminen koko verovuoden rajoitetusti verovelvollisena verotettaviin henkilöihin johtaisi siihen, että osan vuotta rajoitetusti verovelvollisena verotettavan henkilön verotus toimitettaisiin lain 6 §:n nojalla 5 §:n mukaisessa kotikunnassa. Luonnollisen henkilön osalta tämä on vuodenvaihteen kotikunta, johon rinnastetaan Suomeen muuttaneen henkilön kotikuntalaisa tarkoitettu kotikunta tai kunta, johon hän Suomeen muutettuaan on ensiksi asettunut.

81 ja 82 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että 80 §:ssä tarkoitetuissa tapa-

uksissa toimivaltaiseksi hakemaan kunnan puolesta oikaisua verotukseen säädettäisiin Helsingin kaupungin veroasiamies ja kaupunki sekä toimivaltaiseksi verotuksen oikaisulautakunnaksi Uudenmaan veroviraston verotuksen oikaisulautakunta. Lounais-Suomen veroviraston Ahvenanmaan verotoimistossa toimitetun verotuksen osalta ei ehdoteta muutoksia. Osan vuotta rajoitetusti verovelvollisena verotettavan henkilön osalta toimivaltainen veroasiamies määräytyisi verotusmenettelystä annetun lain 62 §:n mukaan, ja verotukseen haettaisiin oikaisua saman lain 63 §:n 2 momentin mukaiselta verotuksen oikaisulautakunnalta.

1.3. Tuloverolaki

97 §. Pykälästä ehdotetaan poistettavaksi edellytys, jonka mukaan merityötulovähennys myönnettäisiin ainoastaan yleisesti verovelvolliselle. Tällainen soveltamisalan rajaus olisi ristiriidassa muiden ehdotettujen muutosten kanssa, koska se estäisi kaikki tai lähes kaikki tulonsa Suomesta saavaa Euroopan talousalueella asuvaa rajoitetusti verovelvollista saamasta kyseistä vähennystä edukseen.

98, 106 ja 126 §. Pykälää ehdotetaan 97 §:n perusteluissa esitetystä syystä muutettavaksi siten, että säännöksistä poistettaisiin edellytykset, joiden mukaan veronmaksukykyyn alentumisvähennys myönnettäisiin ainoastaan verovuonna Suomessa asuneelle henkilölle, kunnallisvähennyksen perusvähennys ainoastaan koko verovuoden Suomessa asuneelle luonnolliselle henkilölle sekä valtionverotuksen invalidivähennys ainoastaan suurimman osan verovuodesta Suomessa asuneelle verovelvolliselle.

107 §. Edellä olevien pykälien yhteydessä mainituilla perusteilla 107 § ehdotetaan kumottavaksi. Pykälän mukaan valtionverotuksen eläketulovähennykseen sekä ansiotuloista kunnallisverotuksessa tehtäviin muihin vähennyksiin kuin perusvähennykseen on oikeus vain sellaisella luonnollisella henkilöllä, joka on asunut suurimman osan verovuodesta Suomessa.

2. Voimaantulo

Rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamista koskevan lain muutos

ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä marraskuuta 2005. Lähdeveron perimiseen liittyviä muutoksia sovellettaisiin tuloon, joka saadaan 1 päivänä tammikuuta 2006 ja sen jälkeen. Laki ehdotetaan kuitenkin saatettavaksi voimaan jo vuoden 2005 loppupuolella 15 §:ssä säädetyn, rajoitetusti verovelvollista koskevan kuntien keskimääräisen tuloveroprosentin laskemista ja julkaisemista varten. Lain voimaantulosta huolimatta nykyisiä säännöksiä sovellettaisiin koko vuodelta 2005 toimitettavassa verotuksessa.

Muut lait ehdotetaan tuleviksi voimaan vuoden 2006 alusta.

Eläkkeen ennakonpidätyksen toimittami-

seen liittyvien ehdotuksien toimenpano edellyttää verohallinnolta ja eläkelaitoksilta tiettyjä teknisiä uudelleenjärjestelyjä sekä rekistereiden tarkistamista, joten ennakonpidätys eläkkeestä toimitettaisiin esityksessä ehdotetulla tavalla vasta 1 päivästä helmikuuta 2006 alkaen.

Tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muutoksia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta 11 päivänä elokuuta 1978 annetun lain (627/1978) 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 2 momentti, 3 §:n 1 ja 2 momentti, 5—7 §, 9 §:n 3 momentti, 11 §:n 2 momentti, 12 a §:n 1, 2 ja 4 momentti, 13 ja 15 §, 16 §:n 2 ja 4 momentti sekä 17 ja 21 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti laissa 1120/1996, 2 §:n 2 momentti, 5 §, 16 §:n 2 momentti ja 17 § laissa 1550/1995, 3 §:n 1 momentti laissa 1179/2004 ja 2 momentti laissa 1384/1997, 6 § laeissa 1022/1990 ja 902/2001 sekä mainituissa laeissa 1550/1995 ja 1120/1996, 7 § laissa 719/2004, 9 §:n 3 momentti mainitussa laissa 1022/1990, 11 §:n 2 momentti laissa 616/1989, 12 a §:n 1, 2 ja 4 momentti laissa 538/1996, 13 § laissa 1544/1992 ja mainitussa laissa 719/2004, 15 § mainitussa laissa 902/2001 ja 21 § laissa 1563/1995 sekä mainituissa laeissa 538/1996 ja 1120/1996, sekä

lisätään lakiin uusi 13 a § seuraavasti:

1 §

Rajoitetusti verovelvollisen on suoritettava tuloveroa ja varallisuusveroa valtiolle sekä kunnalle tämän lain mukaan.

2 §

Jos tässä laissa ei toisin säädetä, noudatetaan vastaavasti, mitä muualla verolainsäädännössä säädetään rajoitetusti verovelvollisen tulojen ja varojen veronalaisuudesta sekä niistä tehtävistä vähennyksistä. Lähdevero perittäessä tulosta tehdään ainoastaan 6 §:ssä tarkoitettu vähennys.

3 §

Lähdevero on suoritettava, jollei muualla toisin säädetä, osingosta, korosta ja rojaltista, palkasta, henkilöstörahaston maksamasta rahasto-osuudesta ja jäsenilleen jakamasta ylijäämästä sekä muusta suorituksesta, josta enakkoperintälain mukaan on toimitettava ennakonpidätys. Lähdevero on suoritettava myös taiteilijan tai urheilijan henkilökohtaiseen toimintaan perustuvasta korvauksesta riippumatta siitä, onko korvausta pidettävä palkkana, sekä siitä, maksetaanko se taiteilijalle tai urheilijalle itselleen vai jollekulle toiselle. Lähdevero suoritetaan aina osingon

kokonaismäärästä sen estämättä, mitä muualla verolainsäädännössä säädetään osingon veronalaisuudesta.

Osuuspääoman korosta, sijoitusrahaston voitto-osuudesta, tuloverolain 31 §:n 5 momentissa tarkoitetusta sijaisosingosta ja verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 29 §:ssä tarkoitetusta peiteltyä osingosta sekä mainitun lain 31 §:ssä tarkoitetusta peiteltyä voitonsiirrosta osakkaan hyväksi on vastaavasti voimassa, mitä tässä laissa säädetään osingosta.

5 §

Verovirasto antaa rajoitetusti verovelvolliselle lähdeveroä koskevien säännösten soveltamista varten hakemuksesta lähdeverokortin. Verohallitus määrää hakemuksen tekemisessä noudatettavasta menettelystä sekä tiedoista, jotka hakemuksesta on ilmentävä.

6 §

Lähdeveroä perittäessä vähennetään 510 euroä kuukaudelta sellaisen tulon yhteismäärästä, josta perittävä lähdevero on 35 prosenttia. Alle kuukauden ajalta kertyneen tulon yhteismäärästä vähennetään 17 euroä päivältä. Vähennyksen määrä on kuitenkin enintään tulon määrä.

Vähennystä ei myönnetä henkilöstörahas-
ton maksamasta rahasto-osuudesta tai jäsenil-
leen jakamasta ylijäämästä eikä tuloverolain
10 §:n 4 a kohdassa tarkoitettua palkkiosta.

Vähennyksen saaminen edellyttää, että ve-
rovelvollinen esittää suorituksen maksajalle
lähdeverokortin.

7 §

Lähdevero on 28 prosenttia osingosta, ko-
rosta ja rojaltista sekä vakuutusuritukselta
ja muusta suorituksesta, jota tuloverolain
mukaan verotetaan pääomatulona. Lähdevero
on 35 prosenttia palkasta, henkilöstörahas-
ton rahasto-osuudesta ja ylijäämästä sekä luon-
nollisen henkilön saamasta peitelystä osin-
gosta samoin kuin muusta suorituksesta, jota
tuloverolain mukaan verotetaan ansiotulona.
Lähdevero on kuitenkin 19 prosenttia puun
myyntitulosta ja 15 prosenttia 3 §:n 1 mo-
mentissa tarkoitettua taiteilijan tai urheilijan
toimintaan perustuvasta korvauksesta. Läh-
devero tilitetään kokonaisuudessaan valtiolle.

9 §

Jos tulon saajalle kalenterikuukauden aika-
na samalta maksajalta tulevasta lähdeveron
alaisesta tulosta perittävän veron määrä on
enintään kymmenen euroa, veroa ei peritä.

11 §

Jos verovelvollinen katsoo, että lähdevero on
peritty enemmän kuin kansainvälinen sopi-
mus edellyttää tai että veron periminen
muutoin on ollut virheellinen eikä veron pe-
rimiseen velvollinen ole perintää oikaissut,
verovelvollinen voi saattaa kysymyksen sen
veroviraston ratkaistavaksi, jonka virka-
alueella perimiseen velvollisen kotikunta on,
tai, jollei hänellä ole täällä kotikuntaa, Uu-
denmaan veroviraston ratkaistavaksi. Jos ve-
rovirasto havaitsee lähdeveroa perityn liikaa,
sen on määrättävä liikaa peritty määrä mak-
settavaksi takaisin verovelvolliselle. Oi-
kaisuvaatimus tulee tehdä viimeistään veron
perimistä lähinnä seuraavien viiden kalente-
rikuukauden aikana.

12 a §

Verovirasto antaa verovelvollisen tai veron
perimiseen velvollisen kirjallisesta hakemuk-
sesta ennakkoratkaisun 1 §:n 3 momentin
kansainvälistä sopimusta koskevien säännös-
ten soveltamisesta lähdeveron perimisessä
sekä siitä, onko lähdevero perittävä tai mitä
lähdeveron perimisessä muutoin on noudatet-
tava. Ennakkoratkaisua ei anneta, jos asia on
keskusverolautakunnan päätöksellä ratkaistu
tai sitä koskeva hakemus on vireillä keskus-
verolautakunnassa.

Ennakkoratkaisun antaa lähdeveron perimi-
seen velvollisen kotipaikan verovirasto tai,
jos tällä ei ole Suomessa kotipaikkaa, Uu-
denmaan verovirasto.

Ennakkoratkaisua koskeva asia on käsitel-
tävä verovirastossa, hallinto-oikeudessa ja
korkeimmassa hallinto-oikeudessa kiireelli-
senä.

13 §

Verotusmenettelystä annetun lain mukai-
sessa järjestyksessä verotetaan:

1) muut kuin 3 §:ssä mainitut lähdevero-
tusten piiriin kuuluvat tulot;

2) eläke;

3) Euroopan talousalueeseen kuuluvassa
valtiossa asuvan rajoitetusti verovelvollisen
vaatimuksesta muukin ansiotulo, jos verovel-
vollisen verovuonna Suomesta saama puhdas
ansiotulo on vähintään 75 prosenttia hänen
Suomesta ja muualta verovuonna yhteensä
saamastaan puhtaasta ansiotulosta;

4) elokuvafilmin käyttämisestä tai käyttö-
oikeudesta saatu korvaus.

Sovellettaessa 1 momentin 3 kohtaa:

1) Suomesta saaduksi tuloksi katsotaan
myös tuloverolain 13 §:ssä tarkoitettu tulo;

2) tulona ei oteta huomioon osinkoa;

3) muualta saaduksi puhtaaksi ansiotuloksi
katsotaan palkka ja eläke sekä sosiaalitur-
vaan perustuvat suoritukset, jotka ovat vero-
velvollisen asuinvaltiossa veronalaisia tuloja,
vähennettyinä niiden hankkimisesta ja säilyt-
tämisestä aiheutuneilla menoilla.

Vain osan verovuotta rajoitetusti verovel-
vollisena olleen kaikki verovuoden aikana
saamat ansiotulot otetaan huomioon
1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja osuuk-

sia laskettaessa.

Jos rajoitetusti verovelvollinen on harjoittanut liikettä tai ammattia Suomessa olevasta kiinteästä toimipaikasta, määrätään vero myös 3 §:ssä tarkoitettusta tulosta 1 momentin mukaan, jos tulo on luettava kiinteän toimipaikan tuloksi.

Verovelvollisen on esitettävä verovirastolle selvityksenä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuista tuloista ja niistä tehtävistä vähennyksistä asuinvaltionsa veroviranomaisen antama todistus.

13 a §

Edellä 13 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa veron toimitetaan yleisesti verovelvollisen tuloverotusta koskevia säännöksiä soveltaen.

Veronalaiseen tuloon luetaan tulo, joka on saatu Suomesta tai joka on tuloverolain 13 §:ssä tarkoitettua tuloa. Lisäksi tulo on oltava sellaista, jota Suomi voi kansainvälisen sopimuksen nojalla verottaa ja jota verotetaan verotusmenettelystä annetun lain mukaisesti.

15 §

Pääomatulosta veron määrä on 28 prosenttia.

Valtionverotuksen verotettavasta ansiotulosta suoritetaan veroa progressiivisen tuloveroasteikon mukaan. Koko verovuodelta rajoitetusti verovelvollinen suorittaa lisäksi kunnallisverotuksen verotettavasta tulosta veroa kuntien keskimääräisen tuloveroprosentin mukaan. Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti on kuntien viimeksi vahvistettujen tuloveroprosenttien viimeksi toimitetun verotuksen kunkin kunnan kunnallisverotuksen verotettavalla tulolla painotettu keskiarvo neljännesprosenttiyksikön tarkkuudella ilmoitettuna. Vero tilitetään kokonaisuudessaan valtiolle. Tuloveroprosentti julkaitaan säädöskokoelmassa kuntien ja seurakuntien tuloveroprosenteista vuosittain annettavassa Verohallituksen luettelossa. Osan verovuotta Suomessa asunut verovelvollinen suorittaa kunnallisverotuksessa verotettavasta tulosta veroa koko verovuodelta tuloverolain 130 §:n mukaisesti, ja vero tilitetään verovelvollisen kotikunnalle.

Rajoitetusti verovelvollisen yhteisön on suoritettava Suomesta saadusta muusta kuin 3 §:ssä tarkoitettusta tulosta yhteisön tulove-

roa 26 prosenttia.

16 §

Jos lähdevero muutoin kuin veron perimiseen velvollisen laiminlyönnin johdosta tai muussa kuin 9 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tapauksessa on jäänyt perimättä, sovelletaan vastaavasti, mitä 1 momentissa säädetään, kuitenkin niin, että Uudenmaan verovirasto vahvistaa viipymättä verovelvollisen verotettavan tulon sekä maksuunpanee siitä menevän veron.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen verojen suorittamiseksi toimitetaan ennakonkanto siten kuin enakkoperintälaissa säädetään. Enakkoperintälakia sovelletaan myös eläketulon ennakonpidätykseen.

17 §

Vastuusta veron ja ennakon suorittamisesta on vastaavasti voimassa, mitä siitä säädetään verotusmenettelystä annetussa laissa ja enakkoperintälaissa. Rajoitetusti verovelvollisen palkasta 16 §:n 2 momentin mukaisesti määrätystä verosta ovat vastuussa rajoitetusti verovelvollinen, hänen työnantajansa ja ulkomaisen työnantajan Suomessa oleva edustaja.

Uudenmaan verovirasto tekee päätöksen työnantajan tai 1 momentissa tarkoitettun edustajan määräämisestä vastuuseen verosta. Päätös voidaan tehdä, jos verovelvollinen ei ole kehotuksesta huolimatta maksanut veroa eikä sen perimiseen voida käyttää Euroopan yhteisöjen neuvoston keskinäisestä avunannosta tiettyihin maksuihin, tulleihin, veroihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä antamaan direktiiviin (76/308/ETY) tai Suomea sitovaan kansainväliseen sopimukseen perustuvaa virka-apua.

Työnantaja ja 1 momentissa tarkoitettu edustaja eivät kuitenkaan ole vastuussa lähdeverosta, jos työnantaja tai edustaja on noudattanut verovelvolliselle myönnettyyn, ennakko perintälaissa tarkoitettuun verokorttiin merkittyä ennakonpidätystä koskevaa määräystä eikä tämä ole tiennyt eikä tämän olisi pitänyt tietää, että palkansaaja on rajoitetusti verovelvollinen.

21 §

Veroviraston 12 a §:n nojalla antamaan en-

nakkoratkaisuun saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätökseen, jolla verovirasto on päättänyt olla antamatta ennakkoratkaisua, ei saa hakea muutosta valittamalla. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa verovirastoon tai Helsingin hallinto-oikeuteen. Valtion puolesta valitusoikeus on veroasiamiehellä. Veroasiamiehen valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

Muutoksen hakemiseen 13 §:ssä tarkoitettun tulon ja 14 §:n 1 momentissa tarkoitettun varallisuuden osalta toimitettuun verotukseen samoin kuin 13 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettun osuuden määrittämiseen sovelletaan, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään.

Muutoksen hakemiseen veroviraston 11 §:n 2 momentin mukaiseen päätökseen ja ratkaisuun, joka koskee perimättä jääneen lähdeveron määräämistä sen perimiseen velvollisen maksettavaksi, samoin kuin veroviraston lähdeverokorttia koskevaan päätökseen sovelletaan mitä ennakkoperintälaissa säädetään muutoksen hakemisesta vastaavissa asioissa.

Muutoksen hakemiseen Uudenmaan veroviraston 16 §:n 2 momentin ja 17 §:n mukaiseen päätökseen sovelletaan, mitä ennakkoperintälaissa säädetään muutoksen hakemisesta mainitun lain 38 §:ssä tarkoitettuun päätökseen. Veroviraston oikaisuvaatimukseen antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain 70 ja 71 §:ssä säädetään. Valitusaika hallinto-oikeuden ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä on kuitenkin 30 päivää päätöksen tiedoksisaamisesta. Valtion puolesta valitusoikeus on veroasiamiehellä.

Valituksesta huolimatta veroviraston 12 a §:n nojalla antamaa ratkaisua on noudatettava. Veron perimiseen velvollisen on noudatettava ratkaisusta tehdyn valituksen johdosta annettua päätöstä siitä lukien, kun hän sai päätöksestä tiedon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä sovelletaan kuitenkin verotuksen toimittamiseen koko vuodelta 2005.

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa. Lähdeveron perimistä koskevia säännöksiä sovelletaan ensimmäisen kerran tuloon, joka saadaan 1 päivänä tammikuuta 2006 tai sen jälkeen.

Lain 16 §:n 4 momentin mukainen ennakonpidätys toimitetaan ensimmäisen kerran 1 päivänä helmikuuta 2006 maksetusta eläkkeestä. Ennen 1 päivää helmikuuta 2006 maksetusta eläkkeestä lähdeveron perimiseen sovelletaan ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleita säännöksiä.

2.

Laki**verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotusmenettelystä 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun lain (1558/1995) 80—
 82 §,
 sellaisina kuin niistä ovat 80 ja 82 § laissa 505/1998, seuraavasti:

80 §

Rajoitetusti verovelvollisen verotuspaikka

Uudenmaan verovirasto toimittaa koko verovuodelta rajoitetusti verovelvollisena verotettavan henkilön verotuksen. Jos rajoitetusti verovelvollinen on saanut tuloa Ahvenanmaan maakunnasta, verotuksen toimittaa kuitenkin Lounais-Suomen veroviraston Ahvenanmaan verotoimisto.

81 §

Toimivaltainen veroasiamies

Helsingin kaupungin tai, jos verotuksen on toimittanut Lounais-Suomen veroviraston Ahvenanmaan verotoimisto, asianomaisen Ahvenanmaan kunnan määräämällä veroasiamiehellä ja kunnalla on kunnan puolesta

oikeus hakea muutosta koko verovuodelta rajoitetusti verovelvollisena verotettavan verotukseen.

82 §

Toimivaltainen verotuksen oikaisulautakunta

Koko verovuodelta rajoitetusti verovelvollisena verotettavan verotusta koskeva oikaisuvaatimus tehdään Uudenmaan tai, jos verotuksen on toimittanut Lounais-Suomen veroviraston Ahvenanmaan verotoimisto, Lounais-Suomen veroviraston Ahvenanmaan verotoimiston verotuksen oikaisulautakunnalle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa.

3.

Laki**tuloverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 107 §,
 sellaisena kuin se on laeissa 1502/1993 ja 772/2004, sekä
muutetaan 97 §:n 1 momentti, 98 §:n 1 momentti, 106 § ja 126 §:n 1 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 98 §:n 1 momentti, 106 § ja 126 §:n 1 momentti laissa 896/2001,
 seuraavasti:

97 §

Merityötulovähennys

Puhtaasta ansiotulosta valtion- ja kunnallisverotuksessa myönnetään jäljempänä säädetyn edellytyksin merityötulovähennys 74 §:ssä tarkoitetun merityötulon saajalle.

98 §

Veronmaksukyvn alentumisvähennys

Jos verovelvollisen veronmaksukyky hänen ja hänen perheensä käytettävissä olevat tulot ja varallisuus huomioon ottaen on erityisistä syistä, kuten elatusvelvollisuuden, työttömyyden tai sairauden johdosta olennaisesti alentunut, vähennetään hänen puhtaasta ansiotulostaan kohtuullinen määrä, ei kuitenkaan enempää kuin 1400 euroa. Vähennys myönnetään täysin sadoin euroin.

106 §

Kunnallisverotuksen perusvähennys

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 1480 euron määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaasta ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 20 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

126 §

Valtionverotuksen invalidivähennys

Verovelvollisen ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta vähennetään 115 euroa, jos hänellä on sairaudesta, viasta tai vammasta aiheutunut pysyvä haitta, jonka haitta-aste esitetyn selvityksen mukaan on 100 prosenttia tai, jos prosenttimäärä on pienempi, mutta kuitenkin vähintään 30 prosenttia, prosenttimäärän osoittama osuus 115 eurosta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta _____
20 . _____ Lakiä sovelletaan ensimmäisen kerran vuo-
delta 2006 toimitettavassa verotuksessa.

Helsingissä 26 päivänä elokuuta 2005

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Antti Kalliomäki*

1.

Laki

rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta 11 päivänä elokuuta 1978 annetun lain (627/1978) 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 2 momentti, 3 §:n 1 ja 2 momentti, 5—7 §, 9 §:n 3 momentti, 11 §:n 2 momentti, 12 a §:n 1, 2 ja 4 momentti, 13 ja 15 §, 16 §:n 2 ja 4 momentti sekä 17 ja 21 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti laissa 1120/1996, 2 §:n 2 momentti, 5 §, 16 §:n 2 momentti ja 17 § laissa 1550/1995, 3 §:n 1 momentti laissa 1179/2004 ja 2 momentti laissa 1384/1997, 6 § laeissa 1022/1990 ja 902/2001 sekä mainituissa laeissa 1550/1995 ja 1120/1996, 7 § laissa 719/2004, 9 §:n 3 momentti mainitussa laissa 1022/1990, 11 §:n 2 momentti laissa 616/1989, 12 a §:n 1, 2 ja 4 momentti laissa 538/1996, 13 § laissa 1544/1992 ja mainitussa laissa 719/2004, 15 § mainitussa laissa 902/2001 ja 21 § laissa 1563/1995 sekä mainituissa laeissa 538/1996 ja 1120/1996, sekä

lisätään lakiin uusi 13 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Rajoitetusti verovelvollisen on suoritettava tuloveroa ja varallisuusveroa valtiolle tämän lain mukaan.

2 §

Mikäli tässä laissa ei toisin säädetä, noudatetaan vastaavasti, mitä muualla verolainsäädännössä säädetään rajoitetusti verovelvollisen tulojen ja varojen veronalaisuudesta sekä niistä tehtävistä vähennyksistä. Lähdeveroa perittäessä saadaan tulosta tehdä vain 6 §:ssä säädetyt vähennykset.

3 §

Lähdevero on suoritettava, jollei muualla toisin säädetä, osingosta, henkilöstörahas- ton maksamasta rahasto-osuudesta ja jäsenilleen jakamasta ylijäämästä, korosta ja rojal- tista sekä palkasta, eläkkeestä ja muusta suorituksesta, josta ennakkoperintälain (1118/1996) mukaan on toimitettava enna- konpidätys. *Lähdevero on perittävä myös*

Ehdotus

1 §

Rajoitetusti verovelvollisen on suoritetta- va tuloveroa ja varallisuusveroa valtiolle *sekä kunnalle* tämän lain mukaan.

2 §

Mikäli tässä laissa ei toisin säädetä, nou- datetaan vastaavasti, mitä muualla verolain- säädännössä säädetään rajoitetusti verovel- vollisen tulojen ja varojen veronalaisuudes- ta sekä niistä tehtävistä vähennyksistä. Läh- deveroa perittäessä tulosta tehdään ainoas- taan 6 §:ssä *tarkoitettu vähennys*.

3 §

Lähdevero on suoritettava, jollei muualla toisin säädetä, osingosta, *korosta ja rojal- tista, palkasta*, henkilöstörahas- ton maksamasta rahasto-osuudesta ja jäsenilleen jakamasta ylijäämästä sekä muusta suorituksesta, josta ennakkoperintälain mukaan on toimi- tettava ennakonpidätys. Lähdevero on suori- tettava myös taiteilijan tai urheilijan hen-

verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 29 §:ssä tarkoitetusta peitelystä osingosta ja saman lain 31 §:ssä tarkoitetusta peittelystä voitonsiirrosta osakkaan hyväksi. Lähdevero on suoritettava myös taiteilijan tai urheilijan henkilökohtaiseen toimintaan perustuvasta korvauksesta riippumatta siitä, onko korvausta pidettävä palkkana taikka maksetaanko se taiteilijalle tai urheilijalle itselleen tai jollekin toiselle. Sen estämättä, mitä muualla verolainsäädännössä säädetään osingon veronalaisuudesta, lähdevero suoritetaan osingon kokonaismäärästä.

Osuuspääoman korosta, sijoitusrahaston voitto-osuudesta sekä tuloverolain 31 §:n 5 momentissa tarkoitetusta sijaisosingosta on vastaavasti voimassa, mitä tässä laissa säädetään osingosta.

5 §

Lähdeveroa ei peritä kansaneläkkeestä eikä perhe-eläkelain (38/1969) mukaisesta eläkkeestä.

6 §

Rajoitetusti verovelvollinen, joka työskentelee Suomessa enintään kuuden kuukauden ajan kahdentoista kuukauden ajanjaksona, joka alkaa tai päättyy kysymyksessä olevan verovuoden aikana, saa vähentää valtion viranomaisen välittämässä työpai-kassa tehdystä

1) opiskeluunsa tai harjoitteluunsa välittömästi liittyvästä työstä tai

2) lomatyön tai muun sellaisen työn vaihtoa koskevan pohjoismaisen ohjelman piiriin kuuluvasta työstä saamastaan palkasta 510 euroa kuukaudessa tai palkanmaksun tapahtuessa kuukautta lyhyemmältä ajanjaksolta 17 euroa päivältä.

Rajoitetusti verovelvollinen, joka työ-

kilökohtaiseen toimintaan perustuvasta korvauksesta riippumatta siitä, onko korvausta pidettävä palkkana, sekä siitä, maksetaanko se taiteilijalle tai urheilijalle itselleen vai jollekulle toiselle. Lähdevero suoritetaan aina osingon kokonaismäärästä sen estämättä, mitä muualla verolainsäädännössä säädetään osingon veronalaisuudesta.

Osuuspääoman korosta, sijoitusrahaston voitto-osuudesta, tuloverolain 31 §:n 5 momentissa tarkoitetusta sijaisosingosta ja verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 29 §:ssä tarkoitetusta peittelystä osingosta sekä mainitun lain 31 §:ssä tarkoitetusta peittelystä voitonsiirrosta osakkaan hyväksi on vastaavasti voimassa, mitä tässä laissa säädetään osingosta.

5 §

Verovirasto antaa rajoitetusti verovelvolliselle lähdeveroa koskevien säännösten soveltamista varten hakemuksesta lähdeverokortin. Verohallitus määrää hakemuksen tekemisessä noudatettavasta menettelystä sekä tiedoista, jotka hakemuksesta on ilmoitettava.

6 §

Lähdeveroa perittäessä vähennetään 510 euroa kuukaudelta sellaisen tulon yhteismäärästä, josta perittävä lähdevero on 35 prosenttia. Alle kuukauden ajalta kertyneen tulon yhteismäärästä vähennetään 17 euroa päivältä. Vähennyksen määrä on kuitenkin enintään tulon määrä.

Vähennystä ei myönnetä henkilöstörahas-ton maksamasta rahasto-osuudesta tai jisenilleen jakamasta ylijäämästä eikä tuloverolain 10 §:n 4 a kohdassa tarkoitetusta palkkiosta.

Vähennyksen saaminen edellyttää, että verovelvollinen esittää suorituksen maksajalle lähdeverokortin.

kentelee Suomessa enintään kuuden kuukauden ajan kahdentoista kuukauden ajanjaksona, joka alkaa tai päättyy kysymyksessä olevan verovuoden aikana, saa vähentää valtion viranomaisen välittämässä työpai-
kassa tehdystä

1) opiskeluunsa tai harjoitteluunsa välittömästi liittyvästä työstä tai

2) lomatyön tai muun sellaisen työn vaihtoa koskevan pohjoismaisen ohjelman piiriin kuuluvasta työstä saamastaan palkasta 510 euroa kuukaudessa tai palkanmaksun tapahtuessa kuukautta lyhyemmältä ajanjaksolta 17 euroa päivältä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun palkasta tehtävään vähennykseen on lisäksi oikeutettu rajoitetusti verovelvollinen, joka:

1) työskentelee Suomessa enintään kuuden kuukauden ajan, kahdentoista kuukauden ajanjaksona, joka alkaa tai päättyy kysymyksessä olevan verovuoden aikana; ja

2) täyttää enintään 25 vuotta palkanansaitsemisvuotena; sekä

3) opiskelee päätoimisesti jossakin ulkomaisessa oppilaitoksessa.

Saadakseen tässä pykälässä tarkoitettua vähennyksen verovelvollisen on esitettävä työnantajalle sellainen selvitys kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

7 §

Lähdevero on 28 prosenttia osingosta, korosta ja rojaltista. Lähdevero on 35 prosenttia palkasta, *eläkkeestä*, henkilöstörahaston rahasto-osuudesta ja ylijäämästä sekä muusta ennakonpidätyksen alaisesta suorituksesta. Lähdevero on 19 prosenttia puun myyntitulosta ja 15 prosenttia 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua taiteilijan tai urheilijan toimintaan perustuvasta korvauksesta. Lähdevero tilitetään kokonaisuudessaan valtiolle.

9 §

Milloin tulon saajalle kalenterikuukauden aikana samalta maksajalta tulevasta lähde-

7 §

Lähdevero on 28 prosenttia osingosta, korosta ja rojaltista *sekä vakuutussuoritukselta ja muusta suorituksesta, jota tuloverolain mukaan verotetaan pääomatulona*. Lähdevero on 35 prosenttia palkasta, henkilöstörahaston rahasto-osuudesta ja ylijäämästä *sekä luonnollisen henkilön saamasta peitelystä osingosta samoin kuin muusta suorituksesta, jota tuloverolain mukaan verotetaan ansiotulona*. Lähdevero on kuitenkin 19 prosenttia puun myyntitulosta ja 15 prosenttia 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua taiteilijan tai urheilijan toimintaan perustuvasta korvauksesta. Lähdevero tilitetään kokonaisuudessaan valtiolle.

9 §

Jos tulon saajalle kalenterikuukauden aikana samalta maksajalta tulevasta lähde-

veron alaisesta tulosta perittävän veron määrä on enintään asetuksella säädettävä määrä, veroa ei peritä.

11 §

Milloin verovelvollinen katsoo, että lähdevero on peritty enemmän kuin kansainvälinen sopimus edellyttää, tai että veron periminen muutoin on ollut virheellinen eikä veron perimiseen velvollinen ole perintää oikaissut, verovelvollinen voi saattaa kysymyksen sen *läänin* veroviraston ratkaistavaksi, jonka virka-alueella perimiseen velvollisen kotikunta on, tai, jollei hänellä ole täällä kotikuntaa, Uudenmaan *läänin* veroviraston ratkaistavaksi. Milloin *läänin* verovirasto havaitsee lähdeveroa perityn liikaa, sen on määrättävä liikaa peritty määrä maksettavaksi takaisin verovelvolliselle. Oikaisuvaatimus tulee tehdä viimeistään veron perimistä lähinnä seuraavien viiden kalenterivuoden aikana.

12 a §

Läänin verovirasto antaa verovelvollisen tai veron perimiseen velvollisen kirjallisesta hakemuksesta ennakkoratkaisun 1 §:n 3 momentin kansainvälistä sopimusta koskevien säännösten soveltamisesta lähdeveron perimisessä sekä siitä, onko lähdevero perittävä tai mitä lähdeveron perimisessä muutoin on noudatettava. Ennakkoratkaisua ei anneta, jos asia on keskusverolautakunnan päätöksellä ratkaistu tai sitä koskeva hakemus on vireillä keskusverolautakunnassa.

Ennakkoratkaisun antaa lähdeveron perimiseen velvollisen kotipaikan *läänin* verovirasto tai, jos tällä ei ole Suomessa kotipaikkaa, Uudenmaan *läänin* verovirasto.

Ennakkoratkaisua koskeva asia on käsiteltävä *läänin* verovirastossa, *lääninoikeudessa* ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa kiireellisenä.

13 §

Rajoitetusti verovelvollisen yhteisön on

ron alaisesta tulosta perittävän veron määrä on enintään *kymmenen euroa*, veroa ei peritä.

11 §

Jos verovelvollinen katsoo, että lähdevero on peritty enemmän kuin kansainvälinen sopimus edellyttää tai että veron periminen muutoin on ollut virheellinen eikä veron perimiseen velvollinen ole perintää oikaissut, verovelvollinen voi saattaa kysymyksen sen veroviraston ratkaistavaksi, jonka virka-alueella perimiseen velvollisen kotikunta on, tai, jollei hänellä ole täällä kotikuntaa, Uudenmaan veroviraston ratkaistavaksi. *Jos* verovirasto havaitsee lähdeveroa perityn liikaa, sen on määrättävä liikaa peritty määrä maksettavaksi takaisin verovelvolliselle. Oikaisuvaatimus tulee tehdä viimeistään veron perimistä lähinnä seuraavien viiden kalenterivuoden aikana.

12 a §

Verovirasto antaa verovelvollisen tai veron perimiseen velvollisen kirjallisesta hakemuksesta ennakkoratkaisun 1 §:n 3 momentin kansainvälistä sopimusta koskevien säännösten soveltamisesta lähdeveron perimisessä sekä siitä, onko lähdevero perittävä tai mitä lähdeveron perimisessä muutoin on noudatettava. Ennakkoratkaisua ei anneta, jos asia on keskusverolautakunnan päätöksellä ratkaistu tai sitä koskeva hakemus on vireillä keskusverolautakunnassa.

Ennakkoratkaisun antaa lähdeveron perimiseen velvollisen kotipaikan verovirasto tai, jos tällä ei ole Suomessa kotipaikkaa, Uudenmaan verovirasto.

Ennakkoratkaisua koskeva asia on käsiteltävä verovirastossa, *hallinto-oikeudessa* ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa kiireellisenä.

13 §

Verotusmenettelystä annetun lain mukai-

suoritettava Suomesta saadusta muusta kuin 3 §:ssä tarkoitettusta tulosta yhteisön tuloveroa 28 prosenttia.

Rajoitetusti verovelvollisen luonnollisen henkilön on suoritettava 1 momentissa tarkoitettusta tulosta valtionveroa pääomatulosta 28 prosenttia ja ansiotulosta 35 prosenttia.

Rajoitetusti verovelvollisen luonnollisen henkilön Suomesta saama tulo jaetaan ansiotuloon ja pääomatuloon siten kuin tuloverolaissa säädetään. Jako ei kuitenkaan koske tuloa, josta peritään lähdevero 3 §:n mukaan.

Jos rajoitetusti verovelvollinen on harjoittanut liikettä tai ammattia Suomessa olevasta kiinteästä toimipaikasta, määrätään vero myös 3 §:ssä tarkoitettusta tulosta 1 tai 2 momentin mukaan, mikäli tulo on luettava kiinteän toimipaikan tuloksi. *Vero elokuvafilmin käyttämisestä tai käyttöoikeudesta saadusta korvauksesta määrätään niin ikään 1 tai 2 momentin mukaan.*

sessä järjestyksessä verotetaan:

1) muut kuin 3 §:ssä mainitut lähdeverotuksen piiriin kuluvat tulot;

2) eläke;

3) Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa asuvan rajoitetusti verovelvollisen vaatimuksesta muukin ansiotulo, jos verovelvollisen verovuonna Suomesta saama puhtas ansiotulo on vähintään 75 prosenttia hänen Suomesta ja muualta verovuonna yhteensä saamastaan puhtaasta ansiotulosta;

4) elokuvafilmin käyttämisestä tai käyttöoikeudesta saatu korvaus.

Sovellettaessa 1 momentin 3 kohtaa:

1) Suomesta saaduksi tuloksi katsotaan myös tuloverolain 13 §:ssä tarkoitettu tulo;

2) tulona ei oteta huomioon osinkoa;

3) muualta saaduksi puhtaaksi ansiotuloksi katsotaan palkka ja eläke sekä sosiaaliturvaan perustuvat suoritukset, jotka ovat verovelvollisen asuinvaltiossa veronalaisia tuloja, vähennettyinä niiden hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutuneilla menoilla.

Vain osan verovuotta rajoitetusti verovelvollisena olleen kaikki verovuoden aikana saamat ansiotulot otetaan huomioon 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja osuuksia laskettaessa.

Jos rajoitetusti verovelvollinen on harjoittanut liikettä tai ammattia Suomessa olevasta kiinteästä toimipaikasta, määrätään vero myös 3 §:ssä tarkoitettusta tulosta 1 momentin mukaan, jos tulo on luettava kiinteän toimipaikan tuloksi.

Verovelvollisen on esitettävä verovirastolle selvityksenä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuista tuloista ja niistä tehtävistä vähennyksistä asuinvaltionsa veroviranomaisen antama todistus.

13 a §

Edellä 13 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa verotus toimitetaan yleisesti verovelvollisen tuloverotusta koskevia säännöksiä soveltaen.

Veronalaiseen tuloon luetaan tulo, joka on saatu Suomesta tai joka on tuloverolain 13 §:ssä tarkoitettua tuloa. Lisäksi tulo on oltava sellaista, jota Suomi voi kansainvälisen sopimuksen nojalla verottaa ja jota verotetaan verotusmenettelystä annetun lain

15 §

Rajoitetusti verovelvollisen luonnollisen henkilön on Suomessa harjoittamastaan maataloudesta tai metsätaloudesta saamastaan tulosta suoritettava veroa vain siltä osin kuin puhtaan tulon määrä on suurempi kuin 350 euroa vuodessa. Vapautettava määrä vähennetään ensin maatalouden tuloksesta, sen jälkeen metsätalouden ansiotulosta ja jäljelle jäävältä osalta metsätalouden pääomatulo-osuudesta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu 350 euron määrä vähennetään maatalouden tuloksesta ennen tuloksen jakamista ansiotuloon ja pääomatuloon.

16 §

Milloin lähdevero muutoin kuin veron perimiseen velvollisen laiminlyönnin johdosta tai muussa kuin 9 §:n 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa on jäänyt perimättä, sovelletaan vastaavasti, mitä 1 momentissa säädetään, kuitenkin niin, että Uudenmaan läänin verovirasto vahvistaa viipymättä verovelvollisen verotettavan tulon sekä maksuunpanee siitä menevän veron.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen verojen suorittamiseksi toimitetaan ennakonkanto, niin kuin siitä säädetään ennakkoperintälaissa.

Ehdotus

mukaisesti.

15 §

Pääomatulosta veron määrä on 28 prosenttia.

Valtionverotuksen verotettavasta ansiotulosta suoritetaan veroa progressiivisen tuloveroasteikon mukaan. Koko verovuodelta rajoitetusti verovelvollinen suorittaa lisäksi kunnallisverotuksen verotettavasta tulosta veroa kuntien keskimääräisen tuloveroprosentin mukaan. Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti on kuntien viimeksi vahvistettujen tuloveroprosenttien viimeksi toimitetun verotuksen kunkin kunnan kunnallisverotuksen verotettavalla tulolla painotettu keskiarvo neljännesprosenttiyksikön tarkkuudella ilmoitettuna. Vero tilitetään kokonaisuudessaan valtiolle. Tuloveroprosentti julkaistaan säädöskokoelmassa kuntien ja seurakuntien tuloveroprosenteista vuosittain annettavassa Verohallituksen luettelossa. Osan verovuotta Suomessa asunut verovelvollinen suorittaa kunnallisverotuksessa verotettavasta tulosta veroa koko verovuodelta tuloverolain 130 §:n mukaisesti, ja vero tilitetään verovelvollisen kotikunnalle.

Rajoitetusti verovelvollisen yhteisön on suoritettava Suomesta saadusta muusta kuin 3 §:ssä tarkoitetusta tulosta yhteisön tuloveroa 26 prosenttia.

16 §

Jos lähdevero muutoin kuin veron perimiseen velvollisen laiminlyönnin johdosta tai muussa kuin 9 §:n 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa on jäänyt perimättä, sovelletaan vastaavasti, mitä 1 momentissa säädetään, kuitenkin niin, että Uudenmaan verovirasto vahvistaa viipymättä verovelvollisen verotettavan tulon sekä maksuunpanee siitä menevän veron.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen verojen suorittamiseksi toimitetaan ennakonkanto siten kuin ennakkoperintälaissa säädetään. Ennakkoperintälakia sovelletaan myös eläketulon ennakkoperintätykseen.

17 §

Vastuusta veron ja ennakon suorittamisesta on vastaavasti voimassa, mitä siitä säädetään verotuslaissa ja ennakkoperintälaissa. Rajoitetusti verovelvollisen henkilön palkasta 16 §:n 2 momentin mukaisesti määrätystä verosta ovat vastuussa hänen työnantajansa ja ulkomaisen työnantajan täällä oleva edustaja niin kuin omasta verostaan. Työnantaja ja mainittu edustaja ei kuitenkaan ole vastuussa lähdeverosta, jos verovelvolliselle on myönnetty ennakkoperintälaissa tarkoitettu verokortti ja työnantaja tai edustaja on noudattanut verokorttiin merkittyä ennakonpidätystä koskevaa määräystä eikä hän ole tiennyt eikä hänen olisi pitänyt tietää, että palkansaaja on rajoitetusti verovelvollinen.

21 §

Muutosta lääninveroviraston 12 a §:n nojalla antamaan ennakkoratkaisuun taikka Uudenmaan lääninveroviraston 16 §:n 2 momentin nojalla antamaan maksuunpanoa koskevaan päätökseen saa hakea valittamalla Uudenmaan lääninoikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätökseen, jolla lääninverovirasto on päättänyt olla antamatta ennakkoratkaisua, ei saa hakea muutosta valittamalla. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa lääninverovirastoon tai Uudenmaan lääninoikeuteen. Valtion puolesta valitusoikeus on veroasiamiehellä. Veroasiamiehen valitusajaksi lasketaan päätöksen tekemisestä.

Muutoksen hakemisesta 13 §:ssä tarkoitettun tulon ja 14 §:n 1 momentissa tarkoitettun varallisuuden osalta toimitettuun verotuk-

17 §

Vastuusta veron ja ennakon suorittamisesta on vastaavasti voimassa, mitä siitä säädetään verotusmenettelystä annetussa laissa ja ennakkoperintälaissa. Rajoitetusti verovelvollisen palkasta 16 §:n 2 momentin mukaisesti määrätystä verosta ovat vastuussa rajoitetusti verovelvollinen, hänen työnantajansa ja ulkomaisen työnantajan Suomessa oleva edustaja.

Uudenmaan verovirasto tekee päätöksen työnantajan tai 1 momentissa tarkoitettun edustajan määräämisestä vastuuseen verosta. Päätös voidaan tehdä, jos verovelvollinen ei ole kehotuksesta huolimatta maksanut veroa eikä sen perimiseen voida käyttää Euroopan yhteisöjen neuvoston keskinäisestä avunannosta tiettyihin maksuihin, tulleihin, veroihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä antamaan direktiiviin (76/308/ETY) tai Suomea sitovaan kansainväliseen sopimukseen perustuvaa virka-apua.

Työnantaja ja 1 momentissa tarkoitettu edustaja eivät kuitenkaan ole vastuussa lähdeverosta, jos työnantaja tai edustaja on noudattanut verovelvolliselle myönnettyyn, ennakkoperintälaissa tarkoitettuun verokorttiin merkittyä ennakonpidätystä koskevaa määräystä eikä tämä ole tiennyt eikä tämän olisi pitänyt tietää, että palkansaaja on rajoitetusti verovelvollinen.

21 §

Veroviraston 12 a §:n nojalla antamaan ennakkoratkaisuun saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätökseen, jolla verovirasto on päättänyt olla antamatta ennakkoratkaisua, ei saa hakea muutosta valittamalla. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa verovirastoon tai Helsingin hallinto-oikeuteen. Valtion puolesta valitusoikeus on veroasiamiehellä. Veroasiamiehen valitusajaksi lasketaan päätöksen tekemisestä.

Muutoksen hakemiseen 13 §:ssä tarkoitettun tulon ja 14 §:n 1 momentissa tarkoitettun varallisuuden osalta toimitettuun verotuk-

seen on voimassa, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa on säädetty. Muutoksen hakemisesta *länin* veroviraston 11 §:n 2 momentin ja 11 a §:n mukaiseen päätökseen sekä ratkaisuun, joka koskee perimättä jääneen lähdeveron määräämistä sen perimiseen velvollisen maksettavaksi, on voimassa mitä ennakkoperintälaissa on muutoksen hakemisesta vastaavissa asioissa säädetty.

Läninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain 70 ja 71 §:ssä säädetään. Valitusaika läninoikeuden ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä on kuitenkin 30 päivää tiedoksisaamisesta. Valtion puolesta valitusoikeus on veroasiamiehellä.

Valituksesta huolimatta on *länin* veroviraston 12 a §:n nojalla antamaa ratkaisua noudatettava. Ratkaisusta tehdyn valituksen johdosta annettua päätöstä on veron perimiseen velvollisen noudatettava siitä lukien kun hän sai päätöksestä tiedon.

seen *samo in kuin* 13 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun osuuden määrittämiseen sovelletaan, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään.

Muutoksen hakemiseen veroviraston 11 §:n 2 momentin mukaiseen päätökseen ja ratkaisuun, joka koskee perimättä jääneen lähdeveron määräämistä sen perimiseen velvollisen maksettavaksi, *samo in kuin veroviraston lähdeverokorttia koskevaan päätökseen sovelletaan* mitä ennakkoperintälaissa säädetään muutoksen hakemisesta vastaavissa asioissa.

Muutoksen hakemiseen Uudenmaan veroviraston 16 §:n 2 momentin ja 17 §:n mukaiseen päätökseen sovelletaan, mitä ennakkoperintälaissa säädetään muutoksen hakemisesta mainitun lain 38 §:ssä tarkoitettuun päätökseen. Veroviraston oikaisuvaatimukseen antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain 70 ja 71 §:ssä säädetään. Valitusaika hallinto-oikeuden ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä on kuitenkin 30 päivää päätöksen tiedoksisaamisesta. Valtion puolesta valitusoikeus on veroasiamiehellä.

Valituksesta huolimatta veroviraston 12 a §:n nojalla antamaa ratkaisua on noudatettava. Veron perimiseen velvollisen on noudatettava ratkaisusta tehdyn valituksen johdosta annettua päätöstä siitä lukien, kun hän sai päätöksestä tiedon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä sovelletaan kuitenkin verotuksen toimittamiseen koko vuodelta 2005.

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa. Lähdeveron perimistä koskevia säännöksiä sovelletaan ensimmäisen kerran tuloon, joka saadaan 1 päivänä tammikuuta 2006 tai sen jälkeen.

Lain 16 §:n 4 momentin mukainen enna-

konpidätys toimitetaan ensimmäisen kerran 1 päivänä helmikuuta 2006 maksetusta eläkkeestä. Ennen 1 päivää helmikuuta 2006 maksetusta eläkkeestä lähdeveron perimiseen sovelletaan ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleita säännöksiä.

2.

Laki**verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotusmenettelystä 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun lain (1558/1995) 80—82 §,
 sellaisina kuin niistä ovat 80 ja 82 § laissa 505/1998, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

80 §

80 §

*Rajoitetusti verovelvollisen verotuspaikka**Rajoitetusti verovelvollisen verotuspaikka*

Uudenmaan verovirasto toimittaa rajoitetusti verovelvollisen verotuksen.

Uudenmaan verovirasto toimittaa koko verovuodelta rajoitetusti verovelvollisena verotettavan henkilön verotuksen. Jos rajoitetusti verovelvollinen on saanut tuloa Ahvenanmaan maakunnasta, verotuksen toimittaa kuitenkin Lounais-Suomen veroviraston Ahvenanmaan verotoimisto.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään:

1) rajoitetusti verovelvollisen verotuksen toimittaa se verovirasto, jonka alueella olevassa kunnassa sijaitsee elinkeinotoimintaa harjoittavan verovelvollisen kiinteä toimipaikka, tai se verovirasto, jonka alueella olevassa kunnassa sijaitsevaa kiinteää omaisuutta rajoitetusti verovelvollinen on omistanut, hallinnut tai luovuttanut;

2) jos rajoitetusti verovelvollinen on omistanut, hallinnut tai luovuttanut kiinteistön tai sen osan hallintaan oikeuttavia suomalaisen osakeyhtiön tai osuuskunnan osakkeita tai osuuksia, verotuksen toimittaa se verovirasto, jonka alueella osakeyhtiön tai osuuskunnan kotipaikka on;

3) jos tulo on saatu Ahvenanmaan maakunnasta, rajoitetusti verovelvollisen verotuksen toimittaa Lounais-Suomen veroviraston Ahvenanmaan verotoimisto.

81 §

Toimivaltainen veroasiamies

Rajoitetusti verovelvollisen verotukseen on kunnan puolesta oikeus hakea muutosta sen kunnan määräämällä veroasiamiehellä ja kunnalla, jossa edellä 80 §:ssä tarkoitettu kiinteä toimipaikka tai kiinteä omaisuus sijaitsee tai joka on osakeyhtiön tai osuuskunnan kotikunta, taikka Helsingin kaupungin tai asianomaisen Ahvenanmaan kunnan määräämällä veroasiamiehellä ja kunnalla.

82 §

Toimivaltainen verotuksen oikaisulautakunta

Rajoitetusti verovelvollisen verotusta koskeva oikaisuvaatimus tehdään verotuksen oikaisulautakunnalle siihen verovirastoon, jonka alueella 80 §:ssä tarkoitettu kiinteä toimipaikka tai kiinteä omaisuus sijaitsee tai jonka alueella osakeyhtiön tai osuuskunnan kotipaikka on, taikka Uudenmaan tai Lounais-Suomen veroviraston Ahvenanmaan verotoimiston verotuksen oikaisulautakunnalle.

81 §

Toimivaltainen veroasiamies

Helsingin kaupungin tai, jos verotuksen on toimittanut Lounais-Suomen veroviraston Ahvenanmaan verotoimisto, asianomaisen Ahvenanmaan kunnan määräämällä veroasiamiehellä ja kunnalla on kunnan puolesta oikeus hakea muutosta koko verovuodelta rajoitetusti verovelvollisena verotettavan verotukseen.

82 §

Toimivaltainen verotuksen oikaisulautakunta

Koko verovuodelta rajoitetusti verovelvollisena verotettavan verotusta koskeva oikaisuvaatimus tehdään Uudenmaan tai, jos verotuksen on toimittanut Lounais-Suomen veroviraston Ahvenanmaan verotoimisto, Lounais-Suomen veroviraston Ahvenanmaan verotoimiston verotuksen oikaisulautakunnalle.

—————
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuita 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa.
—————

3.

Laki**tuloverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 107 §, sellaisena kuin se on laeissa 1502/1993 ja 772/2004, sekä
muutetaan 97 §:n 1 momentti, 98 §:n 1 momentti, 106 § ja 126 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 98 §:n 1 momentti, 106 § ja 126 §:n 1 momentti laissa 896/2001, seuraavasti:

97 §

Merityötulovähennys

Puhtaasta ansiotulosta valtion- ja kunnallisverotuksessa myönnetään jäljempänä säädettyin edellytyksin merityötulovähennys yleisesti verovelvolliselle 74 §:ssä tarkoitetun merityötulon saajalle.

97 §

Merityötulovähennys

Puhtaasta ansiotulosta valtion- ja kunnallisverotuksessa myönnetään jäljempänä säädettyin edellytyksin merityötulovähennys 74 §:ssä tarkoitetun merityötulon saajalle.

98 §

Veronmaksukyvyyn alentumisvähennys

Jos verovuonna Suomessa asuneen henkilön veronmaksukyky hänen ja hänen perheensä käytettävissä olevat tulot ja varallisuus huomioon ottaen on erityisistä syistä, kuten elatusvelvollisuuden, työttömyyden tai sairauden johdosta olennaisesti alentunut, vähennetään hänen puhtaasta ansiotulostaan kohtuullinen määrä, ei kuitenkaan enempää kuin 1 400 euroa. Vähennys myönnetään täysin sadoin euroin.

98 §

Veronmaksukyvyyn alentumisvähennys

Jos verovelvollisen veronmaksukyky hänen ja hänen perheensä käytettävissä olevat tulot ja varallisuus huomioon ottaen on erityisistä syistä, kuten elatusvelvollisuuden, työttömyyden tai sairauden johdosta olennaisesti alentunut, vähennetään hänen puhtaasta ansiotulostaan kohtuullinen määrä, ei kuitenkaan enempää kuin 1 400 euroa. Vähennys myönnetään täysin sadoin euroin.

106 §

Kunnallisverotuksen perusvähennys

Jos koko verovuoden Suomessa asuneen verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 1 480 euroa määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon

106 §

Kunnallisverotuksen perusvähennys

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 1 480 euron määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä mai-

määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä määritettyjen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 20 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

107 §

Osan vuotta Suomessa asuneen oikeus vähennyksiin

(1 momentti on kumottu lailla 772/2004)

Valtionverotuksen eläketulovähennykseen sekä ansiotuloista kunnallisverotuksessa tehtäviin muihin vähennyksiin kuin perusvähennykseen on oikeus vain sellaisella luonnollisella henkilöllä, joka on asunut suurimman osan verovuodesta Suomessa.

126 §

Valtionverotuksen invalidivähennys

Suurimman osan verovuodesta Suomessa asuneen verovelvollisen ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta vähennetään 115 euroa, jos hänellä on sairaudesta, viasta tai vammasta aiheutunut pysyvä haitta, jonka haitta-aste esitetyn selvityksen mukaan on 100 prosenttia tai, jos prosenttimäärä on pienempi, mutta kuitenkin vähintään 30 prosenttia, prosenttimäärän osoittama osuus 115 eurosta.

nittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 20 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

(kumotaan)

126 §

Valtionverotuksen invalidivähennys

Verovelvollisen ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta vähennetään 115 euroa, jos hänellä on sairaudesta, viasta tai vammasta aiheutunut pysyvä haitta, jonka haitta-aste esitetyn selvityksen mukaan on 100 prosenttia tai, jos prosenttimäärä on pienempi, mutta kuitenkin vähintään 30 prosenttia, prosenttimäärän osoittama osuus 115 eurosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa.